

**HET MACROBENTHOS VAN DE WESTERSCHELDE, DE OOSTERSCHELDE,
HET VEERSE MEER EN HET GREVELINGENMEER IN HET VOORJAAR 2003**

Rapportage in het kader van het
Biologisch Monitoring Programma

W.C.H. Sistermans, H. Hummel, O.J.A. van Hoesel, & M. Rietveld

Samenwerkingsproject van:
Nederlands Instituut voor Ecologie, Centrum voor Estuariene en Mariene Ecologie
Rijkswaterstaat, Rijksinstituut voor Kust en Zee

Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen
NEDERLANDS INSTITUUT VOOR ECOLOGIE

Centrum voor Estuarine en Marine Ecologie (NIOO-CEME)
Korringaweg 7, 4401 NT Yerseke - Nederland

**HET MACROBENTHOS VAN DE WESTERSCHELDE, DE OOSTERSCHELDE,
HET VEERSE MEER EN HET GREVELINGENMEER IN HET VOORJAAR 2003**

Rapportage in het kader van het
Biologisch Monitoring Programma

W.C.H. Sistermans, H. Hummel, O.J.A. van Hoesel & M. Rietveld

Samenwerkingsproject van:
Nederlands Instituut voor Ecologie, Centrum voor Estuariene en Mariene Ecologie
Rijkswaterstaat, Rijksinstituut voor Kust en Zee

oktober 2003

Gebruik van de resultaten of bewerkingen daarvan zijn slechts toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van de eigenaar van de data, het Rijksinstituut voor Kust en Zee van Rijkswaterstaat.

Inhoud

Errata	5
I. Inleiding	5
II.1. Bemonstering	6
II.1.1. Grevelingenmeer	6
II.1.2. Oosterschelde	6
II.1.3. Veerse Meer	6
II.2. Bepaling van dichtheid en biomassa	8
II.3. Mathematische verwerking	8
III. Resultaten	9
III.1. Bodemdieren	9
III.2. Sedimentkarakteristieken	9
IV. Referenties	11
Lijst van tabellen	13

Errata

In de data van het najaar 2002 (Sisternans et al, 2003) is bij een viertal monsters van het meest Westelijke plot van de Westerschelde (plot 1) het verkeerde dieptestratum ingevuld. Hierdoor zijn de tabellen 17 en 18 uit de rapportage foutief. In deze rapportage zijn de verbeterde tabellen opgenomen (tabel 24 en 25). De werkelijke diepte was wel juist ingevuld. De fout betreft uitsluitend de campagne van najaar 2002. Alle andere campagnes zijn naar aanleiding van deze fout opnieuw gecontroleerd. Er werd daarbij geen soortgelijke fout aangetroffen.

I. Inleiding

In het kader van het Biologisch Monitoring Programma (Colijn & Akkerman, 1990) wordt sinds 1990 door het Centrum voor Estuariene en Mariene Ecologie van het Nederlands Instituut voor Ecologie te Yerseke, in opdracht van Rijkswaterstaat - Rijksinstituut voor Kust en Zee, van een aantal gebieden in de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer het bodemdierenbestand bepaald.

Alle resultaten worden in een database opgeslagen.

In 1999 heeft de database een geheel nieuwe opzet gekregen. Dit was nodig om enerzijds de consistentie beter te kunnen bewaken en de controle op te voeren en anderzijds de snelheid en toegankelijkheid te verbeteren. Database en programma vormen samen het Benthos Informatie Systeem (BIS).

De invoer van de gegevens en de uitvoer van de tabellen zoals die in dit rapport zijn opgenomen worden door een in eigen beheer geschreven toepassingsprogramma verzorgd.

De globale resultaten van de bemonsteringen in de perioden voorjaar 1990 - najaar 2002 zijn gerapporteerd door Stikvoort & Brand (1991), Craeymeersch et al. (1992a,b; 1993a,b; 1994a,b,c; 1995a,b,c; 1996a,b), Brummelhuis et al. (1997a,b; 1998a,b en 1999a,b) en Sisternans et al. (2000a,b; 2001a,b 2002a,b en 2003). In dit rapport worden de resultaten betreffende de voorjaarsbemonstering in 2003 gepresenteerd. De bemonsteringsopzet is in de loop van het project een aantal maal gewijzigd. Voor nadere informatie hierover verwijzen we naar Craeymeersch et al. (1993b, 1996a).

De tabellen in deze rapportage zijn geproduceerd met BIS, versie 1.5.2, database versie 2003.10.1.

II. Materiaal en methoden

II.1. Bemonstering

Evenals in voorgaande campagnes werden in het voorjaar 2003 bemonsteringen uitgevoerd in het sub- en eulitoraal van de Westerschelde en Oosterschelde, en het sublitoraal van het Veerse Meer en het Grevelingenmeer.

II.1.1. Grevelingenmeer

In het Grevelingenmeer werden in twee deelgebieden drie dieptestrata onderscheiden: minder dan 2m diep, 2m tot 6m diep, en dieper dan 6m (figuur 4). In tabel 2 is de oppervlakte van ieder dieptestratum gegeven. Binnen ieder dieptestratum werden sinds najaar 1994 per deelgebied telkens dezelfde 10 punten bemonsterd.

De bemonstering gebeurde van 7 tot 29 april 2003. Stations tot een diepte van 2 m zijn bemonsterd met een zogenaamde 'flushing sampler' van 0.0200 m². In de twee diepere strata werd op ieder punt één Reineck box-corer genomen. Hieruit werden telkens drie deelmonsters genomen met een buis van 8 cm doorsnede (tot. opp. 0.0150 m²). Alle monsters werden aan boord uitgespoeld op een 1mm-zeef, en het residu werd in pH-geneutraliseerde formaldehyde bewaard.

Op iedere lokatie werden de diepte t.o.v. het schip, de exacte coördinaten en een ruwe karakterisering van het sediment genoteerd (figuur 5) en een monster van de bovenste 5 cm genomen voor de analyse (figuur 9).

II.1.2. Oosterschelde

In de Oosterschelde werden drie deelgebieden geselecteerd (fig 2). Plot 1 ligt in het westelijk deel van de Oosterschelde (mondingsgebied), plot 2 in de noordelijke tak (Keeten-Mastgat-Zijpe) en plot 3 in het oostelijk deel (kom). De binnen de deelgebieden gelegen mosselpercelen zijn buiten het onderzoeksgebied gelaten. De indeling komt overeen met de compartimenten 'West', 'Noord' en 'Oost' zoals gebruikt in ander onderzoek in de Oosterschelde (zie o.a. Scholten et al., 1990).

Ieder deelgebied werd verdeeld in vier dieptestrata: eulitoraal, 2 tot 5m diep t.o.v. NAP, 5 tot 8m diep t.o.v. NAP, en dieper dan 8m t.o.v. NAP. Eulitoraal zijn in plot 1, 2 en 3 respectievelijk de zuidelijke helft van de Roggenplaat, de slikken van Viane en een deel van het Verdrongen Land van Zuid-Beveland opgenomen. In tabel 2 is de oppervlakte van ieder dieptestratum gegeven. Binnen ieder dieptestratum werden sinds najaar 1994 per deelgebied telkens dezelfde 10 punten bemonsterd. Vanaf het voorjaar van 2002 moesten een aantal punten worden verlegd. Dit zijn de monsterpunten 426 en 429, door de uitbreiding van de hangculturen in de Noordelijke en 409 vanwege de sterk veranderde diepte. De aangepaste locaties zijn sindsdien aangehouden.

De bemonstering vond plaats tussen 31 maart en 24 april 2003. Sublitoraal is op ieder punt één Reineck boxcorer genomen. Hieruit werden telkens drie deelmonsters genomen met een buis van 8cm doorsnede (tot. opp. 0.0150 m²). Deze werden samengevoegd en aan boord uitgespoeld op een 1mm-zeef. In het eulitorale gebied werden, in analogie met de sublitorale punten, per lokatie drie steekbuizen (doorsnede 8 cm) genomen. Die werden samen uitgespoeld op een 1mm-zeef. De residuen werden in pH-geneutraliseerde formaldehyde bewaard.

Ook werd op iedere lokatie de diepte (enkel voor sublitorale punten), de exacte coördinaten en een ruwe karakterisering van het sediment genoteerd (Figuur 6) en een monster van de bovenste 5 cm genomen voor de analyse (figuur 10).

II.1.3. Veerse Meer

In het Veerse Meer werd gemonsterd in twee deelgebieden (fig. 3). Met uitzondering van het gebied rond de Middelplaten, beslaan de deelgebieden praktisch het hele Veerse Meer. Plot 12 ligt westelijk

(Veersegatdam-Veere-Middelplaat), plot 3 oostelijk (Middelplaat-Zandkreekdam). Ieder deelgebied werd verdeeld in drie dieptestrata: minder dan 2m t.o.v. NAP, 2 tot 8m t.o.v. NAP, en dieper dan 8m t.o.v. NAP. In tabel 2 is de oppervlakte van ieder dieptestratum gegeven. Binnen ieder dieptestratum werden sinds najaar 1994 per deelgebied telkens dezelfde 10 punten bemonsterd.

De bemonstering gebeurde op 8 en 9 april 2003. Stations tot een diepte van 2 m zijn bemonsterd met een zogenaamde 'flushing sampler' van 0.0200 m². Per station werd 1 monster genomen. In de andere twee dieptestrata is op ieder punt één Reineck box-corer genomen. Hieruit werd, wegens de hoge dichtheid aan kleine bodemdieren, telkens slechts één deelmonster genomen met een buis van 8 cm doorsnede (opp. 0.0050 m²). Alle monsters werden aan boord uitgespoeld op een 1mm-zeef, en het residu werd in pH-geneutraliseerde formaldehyde bewaard. De rest van de Reineck-buis werd nog gespoeld en de grotere Mya's (vanaf 2 cm) werden meegenomen.

Ook werd op iedere lokatie de diepte, de exacte coördinaten en een ruwe karakterisering van het sediment genoteerd (Figuur 7) en een monster van de bovenste 5 cm genomen voor de analyse (figuur 11)

II.1.4. Westerschelde

In de Westerschelde werden de monsters genomen in drie deelgebieden (van west naar oost verder plot 1, plot 2 en plot 3 genoemd). De ligging van deze deelgebieden vindt zijn oorsprong in de vakindeling van de Westerschelde binnen het project SAWES (zie rapportages over de jaren 1990 en 1991). Ieder deelgebied is verdeeld in vier dieptestrata: eulitoraal, 2 tot 5m diep t.o.v. NAP, 5 tot 8m diep t.o.v. NAP, en dieper dan 8m t.o.v. NAP (fig. 1). In tabel 2 is de oppervlakte van ieder dieptestratum gegeven. Binnen ieder dieptestratum werden per deelgebied 10 random punten gekozen. Daar de kaarten niet meer overeenkomen met de werkelijke situatie is zoveel mogelijk het juiste dieptestratum aangehouden en zijn de van tevoren random gekozen monsterpunten zonodig verschoven naar een positie met de juiste diepte. Het verdient echter de aanbeveling om de kaarten te vernieuwen en meer in overeenstemming met de werkelijkheid te brengen.

De bemonstering gebeurde tussen 16 april en 17 mei 2003. Op ieder sublitoraal punt is één Reineck box-corer genomen. Hieruit werden telkens drie deelmonsters genomen met een buis van 8 cm doorsnede (totale opp. 0.0150 m²). Deze werden samengevoegd en aan boord uitgespoeld op een 1mm-zeef. In het eulitorale gebied werden, in analogie met de sublitorale punten, per lokatie drie steekbuizen (doorsnede 8 cm) genomen. Die werden samen uitgespoeld op een 1mm-zeef. De residuen werden in pH-geneutraliseerde formaldehyde bewaard.

Op iedere lokatie werden de diepte (enkel voor sublitorale punten), de exacte coördinaten en een ruwe karakterisering van het sediment genoteerd (Figuur 8) en een monster van de bovenste 5 cm genomen voor de analyse (figuur 12).

II.2. Bepaling van dichtheid en biomassa

In het lab werden de monsters nagespoeld, gekleurd met bengaals rose en vervolgens uitgezocht. De monsters werden, om het uitzoeken te vergemakkelijken, in twee fracties verdeeld met zeven van resp. 3 en 0.5 mm. De dieren werden uit de residuen gezocht, van de grove fractie met het blote oog, de fijne fractie met behulp van een binoculair (vergroting 6 of 12 maal). De fracties werden verder niet afzonderlijk behandeld.

Met uitzondering van de Oligochaeta, Actiniaria en Nemertea werden alle dieren, zo mogelijk, tot op de soort gedetermineerd, en werden de aantallen bepaald. Wegens de soms sterke fragmentatie van de polychaeten, werd voor het bepalen van de dichtheid het aantal koppen geteld. Als van een bepaalde soort enkel fragmenten gevonden werden, werd het aantal gevonden exemplaren als één beschouwd. Van alle schelpdieren, en soms van de wadpier *Arenicola marina* werd de lengte of lengteklasse genoteerd.

De biomassa werd (meestal indirect) bepaald op een van de volgende manieren:

- Door het direct bepalen van het asvrijdrooggewicht. Hiervoor werden dieren met verschillende lengte minimaal 2 dagen gedroogd bij 80°C, en nadien gedurende 2 uur bij 560-580°C verast. Het asvrijdrooggewicht (ADW) is dan het verschil tussen het gewicht voor en het gewicht na verassen.
 - Door gebruik te maken van lengte-gewicht relaties ($W=aL^b$ met $W=ADW$ in mg en $L=lengte$ in mm). Voor de schaal- en schelpdieren werden lengte-gewicht regressies opgesteld. Voor het berekenen van de regressie werden per soort de directe bepalingen van het asvrijdrooggewicht gebruikt. Indien van een soort niet voldoende exemplaren gevonden werden, of de spreiding dermate groot is dat er geen betrouwbare regressie kon worden berekend, werd een eerder berekende regressie gebruikt. Bij het toekennen van een regressie wordt zo veel mogelijk een regressie van hetzelfde project en seizoen gebruikt. In tabel 1 staan alle gebruikte regressiewaarden.
 - Door het converteren van natgewicht in ADW. Natgewichten werden bepaald met een Sartorius balans tot op 0.1 mg nauwkeurig. De natte exemplaren werden even (1-10 sec) op een filterpapier gedroogd en dan gewogen. Grote exemplaren werden langere tijd gedroogd. Voor de omrekening van natgewicht naar asvrijdrooggewicht werden dezelfde conversiefactoren als voor de voorjaarscampagne 1991 gebruikt.
 - Door het toekennen van een biomassa (in sporadische gevallen dat lengte noch natgewicht bepaald is).
- Voor de exemplaren die gebruikt werden bij de berekening van de lengte-gewichtregressies en de conversiefactoren, werd de direkt bepaalde biomassa gebruikt bij de biomassa-berekeningen.

Het toekennen van de asvrijdrooggewichten (rechtstreeks of via regressie/conversie) is geheel geautomatiseerd.

II.3. Mathematische verwerking

Voor ieder deelgebied (plot) is het (rekenkundig) gemiddelde, totale dichtheid en gemiddelde dichtheid per soort berekend: a) per dieptestratum en b) gemiddeld over het deelgebied. De gemiddelde waarden voor de deelgebieden zijn gewogen naar de oppervlakte van de onderscheiden dieptestrata (tabel 2). De berekeningen zijn uitgevoerd met het programma BIOSTRAT van Rijkswaterstaat, Dienst Getijdewateren. De gemiddelde waardes (en standaardfouten) zijn afgerond volgens Sokal & Rohlf (1981, p. 151).

II.4. Sedimentkarakteristieken

Zoals reeds in II.1. vermeld, werd op iedere lokatie een ruwe beschrijving van het sediment gemaakt, in te delen in volgende klassen: slib, zeer fijn en fijn zand, middel fijn zand en grof zand (zie Craeymeersch et al., 1995a voor een meer gedetailleerde beschrijving van de indeling in types). Monsters met veel stenen of veen zijn als een afzonderlijke klasse genomen. (Zie figuur 5 t/m 8.)

Op alle lokaties zijn ook sedimentmonsters genomen ten behoeve van de bepaling van de slibfractie en de korrelgrootte. In de figuren 9 t/m 12 is de mediane korrelgrootte per lokatie weergegeven.

III. Resultaten

III.1. Bodemdieren

De resultaten van de campagne in het voorjaar 2003 zijn weergegeven in tabellen 3 tot en met 22.

Tijdens deze campagne werd er opnieuw een *Acanthocardia* (hartschelp) aangetroffen. In dit geval gaat het om een vondst in de Oosterschelde. In het voorjaar van 2002 werd *Acanthocardia paucicostata* (Tere hartschelp) in de Grevelingen gevonden. Het exemplaar dat in de Oosterschelde is aangetroffen is te klein om met zekerheid op naam te brengen, maar vermoedelijk gaat het om *Acanthocardia echinata* (Gedoornde hartschelp). In de literatuur wordt niet gemeld dat deze soort in Nederland voorkomt. De soort komt wel in de Noordzee voor en er spoelen soms schelpen op de kust aan. In het recente verleden (aug. 2002 en maart 2003) zijn echter twee meldingen gedaan dat er levende exemplaren in de Oosterschelde zijn aangetroffen (nabij Zierikzee). De *Acanthocardia* die tijdens voorjaarscampagne van 2003 werd gevonden werd nabij Bruinisse bemonsterd.

Daar de ontwikkelingen binnen de taxonomie continu gevolgd wordt en getracht wordt om de achterstand in te halen (vooral polychaeten) veranderen zo nu en dan een aantal soorten van naam. Van alle soorten die binnen dit onderzoek zijn gevonden is een synoniemenlijst samengesteld (zie tabel 23).

III.2. Sedimentkarakteristieken

In figuren 5 t/m 8 wordt een overzicht gegeven van de bodemsamenstelling op basis van de veldomschrijvingen. In de figuren 9 t/m 12 wordt per gebied een overzicht gegeven van de gemeten mediane korrelgrootte (Malvern analyse)

IV. Referenties

- Brummelhuis, E.B.M., J.A. Craeymeersch, R. Markusse & W. Sijstermans 1997. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer. Voorjaar 1996. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Brummelhuis, E.B.M., J.A. Craeymeersch, R. Markusse & W. Sijstermans 1997. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer. Najaar 1996. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Brummelhuis, E.B.M., J. Craeymeersch, W. Dimmers, R. Markusse & W. Sijstermans 1998. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het voorjaar 1997. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Brummelhuis E.B.M., J. Craeymeersch, W. Dimmers, R. Markusse & W. Sijstermans 1998. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het najaar 1997. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Brummelhuis E.B.M., H. Hummel, W. Dimmers, R. Markusse & W. Sijstermans 1999. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het voorjaar 1998. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Brummelhuis E.B.M., H. Hummel, W. Dimmers, R. Markusse & W. Sijstermans 1999. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het najaar 1998. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Brummelhuis E.B.M., W.C.H. Sijstermans, H. Hummel, W.J. Dimmers & M.M. Markusse 1999. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het voorjaar 1999. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Colijn, F. & I. Akkerman, 1990. Biologische monitoringprogramma zoute wateren, stand van zaken 1990. Rijkswaterstaat, Dienst Getijdewateren, nota GWA0-90.018.
- Craeymeersch, J.A., 1997. Effecten van de schelpdiervisserij op het bodemleven in de Voordelta. NIOO-CEMO Yerseke.
- Craeymeersch, J.A., E.B.M. Brummelhuis, W. Sijstermans & E.C. Stikvoort 1992a. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer. Najaar 1990. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Craeymeersch, J.A., E.B.M. Brummelhuis, W. Sijstermans & E.C. Stikvoort 1992b. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer. Voorjaar 1991. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Craeymeersch, J.A., E.B.M. Brummelhuis, W. Dimmers, W. Sijstermans & E.G.J. Wessel 1993a. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer. Najaar 1991. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Craeymeersch, J.A., E.B.M. Brummelhuis, W. Dimmers, W. Sijstermans & E.G.J. Wessel 1993b. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in 1992. I. Dichtheden. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Craeymeersch, J.A., E.B.M. Brummelhuis, W. Dimmers, W. Sijstermans & E.G.J. Wessel 1994a. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in 1992. II. Biomassa's. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Craeymeersch, J.A., E.B.M. Brummelhuis, W. Dimmers, W. Sijstermans & E.G.J. Wessel 1994b. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het voorjaar 1993. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Craeymeersch, J.A., E.B.M. Brummelhuis, W. Dimmers, W. Sijstermans & E.G.J. Wessel 1994c. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het najaar 1993. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Craeymeersch, J.A., E.B.M. Brummelhuis, W. Schreurs & E.G.J. Wessel 1995a. De bodemsamenstelling van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer. 1990-1993. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke. NIOO-CEMO Rapporten en Verslagen 1995-1.

- Craeymeersch, J.A., E.B.M. Brummelhuis, W. Dimmers, W. Sijm & E.G.J. Wessel 1995b. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het voorjaar 1994. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Craeymeersch, J.A., E.B.M. Brummelhuis, W. Dimmers, R. Markusse & W. Sijm 1995c. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het najaar 1994. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Craeymeersch, J.A., E.B.M. Brummelhuis, W. Dimmers, R. Markusse & W. Sijm 1995c. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het najaar 1994. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Craeymeersch, J.A., E.B.M. Brummelhuis, R. Markusse & W. Sijm 1996. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het voorjaar 1995. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Craeymeersch, J.A., E.B.M. Brummelhuis, R. Markusse & W. Sijm 1996. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het najaar 1995. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Goud, Jeroen 2002. De Tere hartschelp, *Acanthocardia paucicostata* (Sowerby) (Bivalvia, Heterodonta, Cardiidae) nu in de Grevelingen gevestigd? *Basteria*, 66: 106.
- Scholten, H., O. Klepper, P.H. Nienhuis & M. Knoester 1990. Oosterschelde estuary (S.W. Netherlands): a self-sustaining ecosystem? *Hydrobiologica* 195: 201-215.
- Sokal, R.R. & F.J. Rohlf 1981. *Biometry. The principles and practice of statistics in biological research*. 2nd Edition. Freeman and Co, San Francisco. 776 pp.
- Sijm, W.C.H., H. Hummel, W.J. Dimmers, M.M. Markusse & J.M. Verschuure 2000. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het najaar 1999. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Sijm, W.C.H., H. Hummel, W.J. Dimmers & J.M. Verschuure 2000a. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het voorjaar 2000. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Sijm, W.C.H., H. Hummel, M.M. Markusse, M. Rietveld & J.M. Verschuure 2001a. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het voorjaar 2001. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Sijm, W.C.H., H. Hummel O.J.A. van Hoesel, M.M. Markusse, M. Rietveld & J.M. Verschuure 2001b. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het voorjaar 2001. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Sijm, W.C.H., H. Hummel O.J.A. van Hoesel, M.M. Markusse, M. Rietveld & J.M. Verschuure 2002a. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het najaar 2001. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Sijm, W.C.H., H. Hummel O.J.A. van Hoesel, M.M. Markusse, M. Rietveld & J.M. Verschuure 2002b. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het voorjaar 2002. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Sijm, W.C.H., H. Hummel O.J.A. van Hoesel, M.M. Markusse & J.M. Verschuure 2003. Het macrobenthos van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer in het najaar 2002. Rapportage in het kader van het Biologisch Monitoring Programma. NIOO-CEMO, Yerseke.
- Sijm, W.C.H., P. Herman, H. Hummel, B. Schaub In Prep. BIS – Optimalisatie van de database.
- Stikvoort, E.C. & R. Brand 1991. Biomonitoring macrozoöbenthos Deltagebied 1990. Intern Rapport Delta Instituut voor Hydrobiologisch Onderzoek, Yerseke.

Lijst van tabellen

Tabel 1	Gebruikte Lengte-gewichtregressies
Tabel 2	Oppervlakte (km^2) van ieder dieptestratum binnen ieder deelgebied (plot) van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer.
Tabel 3	Gemiddelde dichtheid $\pm$ standaardfout (ind./m^2) per waargenomen soort in het deelgebied plot 1 van het Grevelingenmeer in het voorjaar 2003, per dieptestratum en over gehele plot.
Tabel 4	Gemiddelde biomassa $\pm$ standaardfout (g adw/m^2) per waargenomen soort in het deelgebied plot 1 van het Grevelingenmeer in het voorjaar 2003, per dieptestratum en over gehele plot.
Tabel 5	Gemiddelde dichtheid $\pm$ standaardfout (ind./m^2) per waargenomen soort in het deelgebied plot 2 van het Grevelingenmeer in het voorjaar 2003, per dieptestratum en over gehele plot.
Tabel 6	Gemiddelde biomassa $\pm$ standaardfout (g adw/m^2) per waargenomen soort in het deelgebied plot 2 van het Grevelingenmeer in het voorjaar 2003, per dieptestratum en over gehele plot.
Tabel 7	Gemiddelde dichtheid $\pm$ standaardfout (ind./m^2) per waargenomen soort in het deelgebied plot 1 van de Oosterschelde in het voorjaar 2003, per dieptestratum en over gehele plot.
Tabel 8	Gemiddelde biomassa $\pm$ standaardfout (g adw/m^2) per waargenomen soort in het deelgebied plot 1 van de Oosterschelde in het voorjaar 2003, per dieptestratum en over gehele plot.
Tabel 9	Gemiddelde dichtheid $\pm$ standaardfout (ind./m^2) per waargenomen soort in het deelgebied plot 2 van de Oosterschelde in het voorjaar 2003, per dieptestratum en over gehele plot.
Tabel 10	Gemiddelde biomassa $\pm$ standaardfout (g adw/m^2) per waargenomen soort in het deelgebied plot 2 van de Oosterschelde in het voorjaar 2003, per dieptestratum en over gehele plot.
Tabel 11	Gemiddelde dichtheid $\pm$ standaardfout (ind./m^2) per waargenomen soort in het deelgebied plot 3 van de Oosterschelde in het voorjaar 2003, per dieptestratum en over gehele plot.
Tabel 12	Gemiddelde biomassa $\pm$ standaardfout (g adw/m^2) per waargenomen soort in het deelgebied plot 3 van de Oosterschelde in het voorjaar 2003, per dieptestratum en over gehele plot.
Tabel 13	Gemiddelde dichtheid $\pm$ standaardfout (ind./m^2) per waargenomen soort in het deelgebied plot 12 van het Veerse Meer in het voorjaar 2003, per dieptestratum en over gehele plot.
Tabel 14	Gemiddelde biomassa $\pm$ standaardfout (g adw/m^2) per waargenomen soort in het deelgebied plot 12 van het Veerse Meer in het voorjaar 2003, per dieptestratum en over gehele plot.
Tabel 15	Gemiddelde dichtheid $\pm$ standaardfout (ind./m^2) per waargenomen soort in het deelgebied plot 3 van het Veerse Meer in het voorjaar 2003, per dieptestratum en over gehele plot.
Tabel 16	Gemiddelde biomassa $\pm$ standaardfout (g adw/m^2) per waargenomen soort in het deelgebied plot 3 van het Veerse Meer in het voorjaar 2003, per dieptestratum en over gehele plot.
Tabel 17	Gemiddelde dichtheid $\pm$ standaardfout (ind./m^2) per waargenomen soort in het deelgebied plot 1 van de Westerschelde in het voorjaar 2003, per dieptestratum en over gehele plot.
Tabel 18	Gemiddelde biomassa $\pm$ standaardfout (g adw/m^2) per waargenomen soort in het deelgebied plot 1 van de Westerschelde in het voorjaar 2003, per dieptestratum en over gehele plot.
Tabel 19	Gemiddelde dichtheid $\pm$ standaardfout (ind./m^2) per waargenomen soort in het deelgebied plot 2 van de Westerschelde in het voorjaar 2003, per dieptestratum en over gehele plot.
Tabel 20	Gemiddelde biomassa $\pm$ standaardfout (g adw/m^2) per waargenomen soort in het deelgebied plot 2 van de Westerschelde in het voorjaar 2003, per dieptestratum en over gehele plot.
Tabel 21	Gemiddelde dichtheid $\pm$ standaardfout (ind./m^2) per waargenomen soort in het deelgebied plot 3 van de Westerschelde in het voorjaar 2003, per dieptestratum en over gehele plot.
Tabel 22	Gemiddelde biomassa $\pm$ standaardfout (g adw/m^2) per waargenomen soort in het deelgebied plot 3 van de Westerschelde in het voorjaar 2003, per dieptestratum en over gehele plot.
Tabel 23	Overzicht veranderde soortnamen
Tabel 24 (erratum)	Gemiddelde dichtheid $\pm$ standaardfout (ind./m^2) per waargenomen soort in het deelgebied plot 1 van de Westerschelde in het najaar 2002, per dieptestratum en over gehele plot.
Tabel 25 (erratum)	Gemiddelde biomassa $\pm$ standaardfout (g adw/m^2) per waargenomen soort in het deelgebied plot 1 van de Westerschelde in het najaar 2002, per dieptestratum en over gehele plot.

Tabel 1
Gebruikte Lengte-gewichtregressies

Soort	Constante	Coefficient	Aantal	Project	Campagne
<i>Abra alba</i> (Wood)	0,0017	3,6703	8	Biomon	Voorjaar 2001
<i>Abra nitida</i> (O.F.M. Iler, 1776)	0,0103	2,7204	20	Biomon	Voorjaar 1999
<i>Abra tenuis</i> (Montagu, 1803)	0,0177	2,5578	17	Ecoflat	Voorjaar 1995
<i>Carcinus maenas</i> (Linnaeus, 1758)	0,0157	3,2398	9	Biomon	Voorjaar 1999
<i>Cerastoderma edule</i> (Linnaeus)	0,0265	2,7792	18	Biomon	Voorjaar 2003
<i>Cerastoderma glaucum</i> (Bruguière, 1789)	0,0118	3,1096	24	Biomon	Voorjaar 2003
<i>Corbula gibba</i> (Olivi)	0,0181	2,6559	23	Biomon	Voorjaar 2003
<i>Crassostrea</i> (Sacco, 1897)	0,0065	2,8429	14	Biomon	Voorjaar 2003
<i>Crepidula fornicata</i> (Linnaeus, 1758)	0,004	3,0742	103	Biomon	Voorjaar 2003
<i>Echinocardium cordatum</i> (Pennant)	0,0016	3,3817	80	Maasvlakte 2	Najaar 2002
<i>Ensis</i> (Schumacher, 1817)	0,0022	2,709	39	Biomon	Najaar 2001
<i>Ensis arcuatus</i> var. <i>directus</i> (?)	0,0006	3,1216	10	Biomon	Voorjaar 2003
<i>Fabulina fabula</i> (Gmelin, 1791)	0,0068	2,9019	8	Biomon	Voorjaar 2002
<i>Hinia reticulata</i> (Linnaeus, 1758)	0,0046	3,298	18	Biomon	Voorjaar 2001
<i>Lepidochitona cinereus</i> (Linnaeus, 1767)	0,0026	3,7477	6	Biomon	Voorjaar 1999
<i>Liocarcinus arcuatus</i> (Leach, 1814)	0,0408	2,8942	17	Biomon	Najaar 1994
<i>Macoma balthica</i> (Linnaeus, 1758)	0,0182	2,7564	28	Biomon	Voorjaar 2003
<i>Mya arenaria</i> (Linnaeus)	0,0125	2,6827	65	Biomon	Voorjaar 2003
<i>Mytilus edulis</i> (Linnaeus, 1758)	0,0066	3,018	23	Biomon	Voorjaar 2003
<i>Ophiura albida</i> (Forbes)	0,0515	2,6496	10	Biomon	Voorjaar 2000
<i>Ostrea edulis</i> (Linnaeus, 1758)	0,0152	2,5842	5	Biomon	Voorjaar 1993
<i>Petricola pholadiformis</i> (Lamarck)	0,043	2,3143	10	Biomon	Voorjaar 1997
<i>Scrobicularia plana</i> (Da Costa)	0,0055	2,981	16	Biomon	Voorjaar 2002
<i>Spisula subtruncata</i> (Da Costa, 1778)	0,0181	2,8176	20	Biomon	Voorjaar 1996
<i>Tellinomya ferruginosa</i> (Montagu)	0,0263	2,2216	23	Maasvlakte 2	Najaar 2002
<i>Venerupis senegalensis</i> (Gmelin)	0,0171	2,9128	7	Biomon	Voorjaar 1996

$W = aL^b$ (waarbij: W = Asvrijdrooggewicht in mg. L = Lengte in mm) n = aantal waarnemingen.

Tabel 2

Oppervlakte (km²) van ieder dieptestratum binnen ieder deelgebied (plot) van de Westerschelde, de Oosterschelde, het Veerse Meer en het Grevelingenmeer.

Oosterschelde	Plot	eulitoraal	2 tot 5m	5 tot 8m	> 8m	Totaal
	1	6.43	5.56	4.73	31.80	48.52
	2	4.47	2.45	1.35	11.28	19.55
	3	8.19	11.03	3.65	10.28	33.15
Westerschelde	Plot	Eulitoraal	2 tot 5m	5 tot 8m	> 8m	Totaal
	1	21.58	8.89	9.9	56.80	97.16
	2	19.48	7.30	7.53	33.30	67.47
	3	19.76	6.08	7.53	17.39	40.77
Veerse Meer	Plot		< 2m	2 tot 8m	> 8m	Totaal
	12		2.93	6.07	3.53	12.53
	3		1.37	0.66	0.29	2.32
Grevelingenmeer	Plot		< 2m	2 tot 6m	> 6m	Totaal
	1		5.85	7.62	10.73	24.20
	2		11.45	6.53	5.81	23.79

De oppervlaktes van Grevelingen, Oosterschelde en Veerse meer zijn gebaseerd op de lodingen uitgevoerd in 1988 en 1989. Deze werden in alle voorgaande rapportages in het kader van het Biologisch Monitoring Programma gebruikt. De oppervlaktes van de Westerschelde zijn gebaseerd op lodingen uitgevoerd in 2001, welke vanaf voorjaar 2003 in het kader van dit project zijn gebruikt.

Tabel 3

Gemiddelde dichtheid $\pm$ standaardfout (ind./m²) per waargenomen soort in het gebied Westelijk deel - plot 1 van het Grevelingen in het Voorjaar 2003, per dieptestratum en over het gehele plot

Dieptestratum	0 t/m	2 m	2 t/m	6 m	6 t/m	45 m	Totaal
Oppervlakte (km ²)	5.85		7.62		10.73		24.20
	gem	se	gem	se	gem	se	gem
<i>Abra alba</i>	0	0	110	80	190	87	120
<i>Abra nitida</i>	0	0	27	20.4	70	36	38
<i>Actiniaria</i>	20	15.3	0	0	7	6.7	8
<i>Aoridae</i>	0	0	220	220	0	0	70
<i>Aphelochaeta marioni</i>	0	0	0	0	7	6.7	3.0
<i>Arenicola marina</i>	200	90	27	14.7	7	6.7	60
<i>Ascidacea</i>	0	0	7	6.7	0	0	2.1
<i>Bathyporeia pilosa</i>	5	5.0	0	0	0	0	1.2
<i>Capitella capitata</i>	940	227	1100	520	110	43	620
<i>Cerastoderma edule</i>	0	0	7	6.7	0	0	2.1
<i>Corbula gibba</i>	0	0	130	66	1000	530	480
<i>Corophium</i>	10	10.0	400	320	33	20.5	140
<i>Corophium bonnellii</i>	0	0	47	28.2	13	8.9	21
<i>Corophium insidiosum</i>	5	5.0	250	155	90	86	120
<i>Crassostrea</i>	0	0	20	14.2	0	0	6
<i>Crepidula fornicata</i>	60	60	90	54	20	14.2	51
<i>Dodecaceria concharum</i>	0	0	7	6.7	13	13.3	8
<i>Ensis</i>	0	0	33	17.9	0	0	10
<i>Eteone flava</i>	0	0	0	0	13	8.9	6
<i>Exogone (exogone) naidina</i>	0	0	280	273	80	50	120
<i>Gammarus locusta</i>	5	5.0	0	0	0	0	1.2
<i>Harmothoe</i>	0	0	7	6.7	0	0	2.1
<i>Harmothoe impar</i>	150	134	480	179	250	109	300
<i>Heteromastus filiformis</i>	5	5.0	20	14.2	0	0	8
<i>Hydrobia ulvae</i>	0	0	13	13.3	0	0	4
<i>Lanice conchilega</i>	0	0	0	0	13	13.3	6
<i>Lepidochitona cinereus</i>	0	0	13	8.9	0	0	4.2
<i>Liocarcinus arcuatus</i>	0	0	7	6.7	0	0	2.1
<i>Malacoceros</i>	15	15.0	0	0	0	0	4
<i>Malacoceros fuliginosus</i>	15	15.0	190	187	70	73	90
<i>Microdeutopus anomalus</i>	0	0	290	164	170	119	170
<i>Microdeutopus gryllotalpa</i>	70	65	1000	930	7	6.7	350
<i>Microprotopus maculatus</i>	5	5.0	60	34	7	6.7	23
<i>Mya arenaria</i>	0	0	13	8.9	0	0	4.2
<i>Mysella bidentata</i>	5	5.0	110	81	7	6.7	40
<i>Mytilus edulis</i>	0	0	27	26.7	0	0	8
<i>Nemertea</i>	0	0	20	20.0	0	0	6
<i>Neomphitrite</i>	0	0	7	6.7	0	0	2.1
<i>Nephtys</i>	0	0	7	6.7	27	20.4	14
<i>Nephtys hombergii</i>	5	5.0	13	13.3	13	8.9	11
<i>Nereis</i>	15	7.6	390	239	90	45	170
<i>Nereis (eunereis) longissi</i>	5	5.0	0	0	0	0	1.2
<i>Nereis (neanthes) succinea</i>	0	0	13	8.9	20	10.2	13
<i>Nereis (neanthes) virens</i>	15	7.6	20	10.2	7	6.7	13
<i>Nudibranchia</i>	0	0	60	60	0	0	19
<i>Oligochaeta</i>	900	350	1200	470	900	460	990
<i>Owenia fusiformis</i>	0	0	0	0	7	6.7	3.0
<i>Pelecypoda</i>	0	0	20	14.2	0	0	6
<i>Petricola pholadiformis</i>	0	0	7	6.7	0	0	2.1
<i>Polycirrus</i>	0	0	70	45	50	32	44
<i>Polydora</i>	140	135	600	330	800	310	570
<i>Polydora (polydora) ciliat</i>	0	0	13	13.3	150	105	70
<i>Polydora (polydora) cornut</i>	65	22.4	100	56	7	6.7	50
<i>Pygospio elegans</i>	10	6.7	0	0	70	49	32
<i>Retusa obtusa</i>	0	0	13	13.3	33	26.8	19
<i>Scoloplos (scoloplos) armi</i>	35	19.8	170	58	33	20.5	78
<i>Spio martinensis</i>	390	139	150	93	0	0	140
<i>Spionidae</i>	5	5.0	0	0	0	0	1.2
<i>Streblospio benedicti</i>	0	0	70	54	100	57	70
<i>Syllidae</i>	0	0	7	6.7	0	0	2.1
<i>Syllis gracilis</i>	0	0	60	47	0	0	19
<i>Venerupis senegalensis</i>	5	5.0	27	14.7	13	13.3	16
Totalen	3100	770	7900	2660	4500	1270	5300

Tabel 4

Gemiddelde biomassa $\pm$ standaardfout (g adw/m²) per waargenomen soort in het gebied Westelijk deel - plot 1 van het Grevelingen in het Voorjaar 2003, per dieptestratum en over het gehele plot.

Dieptestratum	0 t/m 2 m		2 t/m 6 m		6 t/m 45 m		Totaal	
Oppervlakte (km ²)	5.85		7.62		10.73		24.20	
	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se
<i>Abra alba</i>	0	0	.018	.0097	.015	.0067	.012	.0043
<i>Abra nitida</i>	0	0	.020	.0200	.021	.0159	.016	.0094
<i>Actiniaria</i>	.024	.0184	0	0	2.1	2.10	.9	.93
<i>Aoridae</i>	0	0	.04	.042	0	0	.013	.0134
<i>Aphelochaeta marioni</i>	0	0	0	0	*****	*****	*****	*****
<i>Arenicola marina</i>	.48	.217	.041	.0215	.0023	.00233	.13	.053
<i>Ascidacea</i>	0	0	.7	.70	0	0	.22	.220
<i>Bathyporeia pilosa</i>	.0017	.00168	0	0	0	0	.0004	.00041
<i>Capitella capitata</i>	.31	.083	.57	.298	.14	.083	.32	.103
<i>Cerastoderma edule</i>	0	0	.004	.0038	0	0	.0012	.00118
<i>Corbula gibba</i>	0	0	.011	.0063	.06	.031	.028	.0137
<i>Corophium</i>	.0008	.00078	.04	.033	.0018	.00131	.013	.0103
<i>Corophium bonnellii</i>	0	0	.009	.0059	.0022	.00150	.0038	.00196
<i>Corophium insidiosum</i>	.0010	.00102	.040	.0243	.014	.0136	.019	.0097
<i>Crassostrea</i>	0	0	1.1	1.07	0	0	.3	.34
<i>Crepidula fornicata</i>	13	13.5	22	18.2	4	4.2	12	6.8
<i>Dodecaceria concharum</i>	0	0	.0004	.00035	.0010	.00102	.0006	.00047
<i>Ensis</i>	0	0	6	4.2	0	0	1.8	1.33
<i>Eteone flava</i>	0	0	0	0	.0030	.00221	.0013	.00098
<i>Exogone (exogone) naidina</i>	0	0	.0026	.00262	.0005	.00044	.0010	.00085
<i>Gammarus locusta</i>	.004	.0041	0	0	0	0	.0010	.00099
<i>Harmothoe</i>	0	0	.006	.0057	0	0	.0018	.00178
<i>Harmothoe impar</i>	.0028	.0230	.32	.127	.14	.065	.17	.050
<i>Heteromastus filiformis</i>	.0008	.00077	.024	.0196	0	0	.008	.0062
<i>Hydobia ulvae</i>	0	0	.0024	.00242	0	0	.0008	.00076
<i>Lanice conchilega</i>	0	0	0	0	.0004	.00039	.00017	.000173
<i>Lepidochitona cinereus</i>	0	0	.014	.0106	0	0	.004	.0033
<i>Liocarcinus arcuatus</i>	0	0	2.9	2.85	0	0	.9	.90
<i>Malacoceros</i>	.010	.0102	0	0	0	0	.0025	.00245
<i>Malacoceros fuliginosus</i>	.0021	.00214	.3	.34	.20	.202	.20	.140
<i>Microdeutopus anomalus</i>	0	0	.18	.119	.09	.062	.10	.046
<i>Microdeutopus gryllotalpa</i>	.018	.0166	.27	.213	.0012	.00120	.09	.067
<i>Microdeutopus maculatus</i>	.00018	.000180	.0026	.00152	.00024	.000240	.0010	.00049
<i>Mya arenaria</i>	0	0	.026	.0220	0	0	.008	.0069
<i>Myrella bidentata</i>	.0014	.00144	.015	.0098	.0009	.00088	.005	.0031
<i>Mytilus edulis</i>	0	0	.024	.0237	0	0	.007	.0075
<i>Nemertea</i>	0	0	.0011	.00113	0	0	.0004	.00036
<i>Neomphitrite</i>	0	0	.005	.0045	0	0	.0014	.00143
<i>Nephtys</i>	0	0	.0010	.00104	.007	.0047	.0035	.00213
<i>Nephtys hombergii</i>	.3	.32	.11	.108	.14	.105	.17	.097
<i>Nereis</i>	.013	.0110	.12	.086	.023	.0120	.051	.0276
<i>Nereis (eunereis) longissi</i>	.014	.0141	0	0	0	0	.003	.0034
<i>Nereis (neanthes) succinea</i>	0	0	.13	.115	.10	.091	.09	.054
<i>Nereis (neanthes) virens</i>	2.6	2.15	2.4	1.61	.9	.89	1.8	.83
<i>Nudibranchia</i>	0	0	.014	.0136	0	0	.004	.0043
<i>Oligochaeta</i>	.14	.059	.09	.037	.09	.048	.104	.0282
<i>Owenia fusiformis</i>	0	0	0	0	.021	.0212	.009	.0094
<i>Pelecypoda</i>	0	0	.0029	.00285	0	0	.0009	.00090
<i>Petricola pholadiformis</i>	0	0	4	4.0	0	0	1.3	1.27
<i>Polycirrus</i>	0	0	.009	.0058	.0025	.00219	.0038	.00206
<i>Polydora</i>	.007	.0067	.039	.0199	.030	.0110	.027	.0081
<i>Polydora (polydora) ciliat</i>	0	0	.004	.0042	.012	.0082	.007	.0039
<i>Polydora (polydora) cornut</i>	.019	.0068	.034	.0185	.0004	.00037	.015	.0061
<i>Pygospio elegans</i>	.0005	.00033	0	0	.0018	.00131	.0009	.00059
<i>Retusa obtusa</i>	0	0	.0011	.00105	.0025	.00214	.0014	.00100
<i>Scoloplos (scoloplos) armi</i>	.16	.111	.08	.071	.09	.082	.10	.050
<i>Spio martinensis</i>	.26	.123	.052	.0277	0	0	.08	.031
<i>Spionidae</i>	.006	.0063	0	0	0	0	.0015	.00153
<i>Streblospio benedicti</i>	0	0	.0026	.00201	.006	.0033	.0034	.00160
<i>Syllidae</i>	0	0	*****	*****	0	0	*****	*****
<i>Syllis gracilis</i>	0	0	.012	.0104	0	0	.004	.0033
<i>Venerupis senegalensis</i>	7	6.7	.010	.0067	4	3.9	3.4	2.37
Totaal	25	14.3	41	17.5	12	6.0	24	7.0

***** : gem. biomassa < 0.00003 gADW/m²

Tabel 5

Gemiddelde dichtheid $\pm$ standaardfout (ind./m²) per waargenomen soort in het gebied Oostelijk deel - plot 2 van het Grevelingen in het Voorjaar 2003, per dieptestratum en over het gehele plot

Dieptestratum	0 t/m 2 m		2 t/m 6 m		6 t/m 45 m		Totaal	
Oppervlakte (km ²)	11.45		6.53		5.81		23.79	
	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se
<i>Abra alba</i>	0	0	7	6.7	70	60	18	14.7
<i>Abra nitida</i>	0	0	0	0	47	28.2	11	6.9
<i>Abra tenuis</i>	0	0	0	0	13	8.9	3.3	2.17
<i>Actiniaria</i>	0	0	7	6.7	7	6.7	3.5	2.45
<i>Aoridae</i>	0	0	60	39	0	0	16	10.7
<i>Aphelochaeta marioni</i>	0	0	7	6.7	7	6.7	3.5	2.45
<i>Arenicola marina</i>	60	18.0	60	21.0	0	0	45	10.4
<i>Capitella capitata</i>	320	166	410	96	33	17.9	270	84
<i>Cerastoderma edule</i>	0	0	7	6.7	0	0	1.8	1.83
<i>Corbula gibba</i>	0	0	0	0	13	13.3	3	3.3
<i>Corophium</i>	0	0	400	300	7	6.7	100	83
<i>Corophium bonnellii</i>	0	0	90	56	20	14.2	31	15.6
<i>Corophium insidiosum</i>	10	10.0	460	218	140	67	170	62
<i>Corophium volutator</i>	0	0	7	6.7	0	0	1.8	1.83
<i>Crassostrea</i>	0	0	13	8.9	0	0	3.7	2.44
<i>Crepidula fornicata</i>	0	0	420	246	190	78	160	70
<i>Dodecaceria concharum</i>	0	0	40	33	33	26.8	19	11.2
<i>Ensis</i>	0	0	7	6.7	0	0	1.8	1.83
<i>Ensis arcuatus</i> var. direct	5	5.0	0	0	0	0	2.4	2.41
<i>Eteone</i>	0	0	7	6.7	0	0	1.8	1.83
<i>Eteone flava</i>	0	0	0	0	7	6.7	1.6	1.63
<i>Exogone</i> (exogone) <i>naidina</i>	0	0	120	89	13	8.9	36	24.6
<i>Gammaridea</i>	0	0	0	0	7	6.7	1.6	1.63
<i>Gammarus locusta</i>	0	0	7	6.7	0	0	1.8	1.83
<i>Harmothoe</i>	0	0	50	33	0	0	13	9.1
<i>Harmothoe imbricata</i>	0	0	230	75	90	32	85	21.9
<i>Heteromastus filiformis</i>	15	7.6	20	14.2	0	0	13	5.4
<i>Hinia reticulata</i>	0	0	13	8.9	7	6.7	5.3	2.93
<i>Kefersteinia cirrata</i>	0	0	50	34	0	0	15	9.4
<i>Liocarcinus arcuatus</i>	0	0	7	6.7	0	0	1.8	1.83
<i>Malacoceros</i>	0	0	53	25.9	0	0	15	7.1
<i>Malacoceros fuliginosus</i>	0	0	7	6.7	0	0	1.8	1.83
<i>Microdeutopus anomalus</i>	0	0	50	53	13	13.3	18	15.0
<i>Microdeutopus damnoniensis</i>	0	0	7	6.7	0	0	1.8	1.83
<i>Microdeutopus gryllotalpa</i>	10	10.0	530	116	20	10.2	160	32
<i>Microprotopus maculatus</i>	0	0	7	6.7	7	6.7	3.5	2.45
<i>Mya arenaria</i>	0	0	7	6.7	0	0	1.8	1.83
<i>Mysella bidentata</i>	5	5.0	13	13.3	20	14.2	11	5.6
<i>Nemertea</i>	0	0	0	0	30	33	8	8.1
<i>Nephtys</i>	5	5.0	0	0	7	6.7	4.0	2.91
<i>Nephtys hombergii</i>	0	0	20	10.2	0	0	5.5	2.80
<i>Nereis</i>	5	5.0	40	28.5	0	0	13	8.2
<i>Nereis</i> (eunereis) <i>longissi</i>	10	10.0	0	0	0	0	5	4.8
<i>Nereis</i> (hediste) <i>diversico</i>	110	36	20	14.2	0	0	56	17.8
<i>Nereis</i> (neanthes) <i>succinea</i>	5	5.0	47	22.3	120	61	45	16.3
<i>Nereis</i> (neanthes) <i>virens</i>	0	0	13	8.9	0	0	3.7	2.44
<i>Oligochaeta</i>	320	206	1700	570	290	187	680	191
<i>Ostrea edulis</i>	0	0	7	6.7	0	0	1.8	1.83
<i>Pelecypoda</i>	15	7.6	0	0	20	10.2	12	4.4
<i>Platynereis dumerilii</i>	5	5.0	170	81	13	13.3	53	22.6
<i>Polydora</i>	0	0	2500	1800	1400	920	1000	540
<i>Polydora</i> (boccardiella) <i>li</i>	0	0	50	40	0	0	13	10.9
<i>Polydora</i> (polydora) <i>ciliat</i>	25	15.4	790	207	390	162	320	70
<i>Polydora</i> (polydora) <i>cornut</i>	15	15.0	130	49	47	26.4	53	16.6
<i>Proceratea cornuta</i>	0	0	0	0	27	26.7	7	6.5
<i>Pygospio elegans</i>	15	15.0	13	13.3	0	0	11	8.1
<i>Scoloplos</i> (scoloplos) <i>armi</i>	0	0	90	54	7	6.7	25	14.8
<i>Spio martinensis</i>	210	128	47	22.3	0	0	110	62
<i>Spionidae</i>	5	5.0	0	0	0	0	2.4	2.41
<i>Streblospio benedicti</i>	0	0	0	0	27	20.4	7	5.0
<i>Syllis gracilis</i>	0	0	150	105	0	0	42	28.9
<i>Urothoe poseidonis</i>	0	0	7	6.7	0	0	1.8	1.83
<i>Venerupis senegalensis</i>	0	0	7	6.7	0	0	1.8	1.83
Totalen	1200	310	8900	2590	3100	1400	3800	800

Tabel 6

Gemiddelde biomassa $\pm$ standaardfout (g adw/m²) per waargenomen soort in het gebied Oostelijk deel - plot 2 van het Grevelingen in het Voorjaar 2003, per dieptestratum en over het gehele plot.

Dieptestratum	0 t/m 2 m		2 t/m 6 m		6 t/m 45 m		Totaal	
Oppervlakte (km ²)	11.45		6.53		5.81		23.79	
	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se
<i>Abra alba</i>	0	0	.00015	.000150	.022	.0217	.006	.0053
<i>Abra nitida</i>	0	0	0	0	.006	.0037	.0014	.00090
<i>Abra tenuis</i>	0	0	0	0	.00024	.000160	.00006	.000039
<i>Actiniaria</i>	0	0	.7	.68	.6	.61	.34	.239
<i>Aoridae</i>	0	0	.0037	.00245	0	0	.0010	.00067
<i>Aphelochaeta marioni</i>	0	0	.00013	.000130	.00013	.000130	.00007	.000048
<i>Arenicola marina</i>	.24	.136	.6	.34	0	0	.29	.113
<i>Capitella capitata</i>	.11	.045	.09	.033	.005	.0054	.081	.0237
<i>Cerastoderma edule</i>	0	0	.00018	.000180	0	0	.00005	.000049
<i>Corbula gibba</i>	0	0	0	0	.0009	.00088	.00022	.000215
<i>Corophium</i>	0	0	.004	.0032	*****	*****	.0012	.00088
<i>Corophium bonnellii</i>	0	0	.011	.0063	.0020	.00135	.0036	.00177
<i>Corophium insidiosum</i>	.0011	.00114	.058	.0240	.027	.0159	.023	.0077
<i>Corophium volutator</i>	0	0	.004	.0037	0	0	.0010	.00101
<i>Crassostrea</i>	0	0	25	17.0	0	0	7	4.7
<i>Crepidula fornicata</i>	0	0	35	21.1	30	13.9	17	6.7
<i>Dodecacera concharum</i>	0	0	.004	.0034	.0004	.00035	.0012	.00095
<i>Ensis</i>	0	0	.0007	.00065	0	0	.00018	.000178
<i>Ensis arcuatus</i> var. <i>direct</i>	7	7.4	0	0	0	0	4	3.5
<i>Eteone</i>	0	0	.0018	.00179	0	0	.0005	.00049
<i>Eteone flava</i>	0	0	0	0	.0016	.00162	.0004	.00040
<i>Exogone (exogone) naidina</i>	0	0	.0014	.00107	.0004	.00035	.0005	.00031
<i>Gammaridea</i>	0	0	0	0	*****	*****	*****	*****
<i>Gammarus locusta</i>	0	0	.014	.0142	0	0	.004	.0039
<i>Harmothoe</i>	0	0	.0030	.00204	0	0	.0008	.00056
<i>Harmothoe imbricata</i>	0	0	.23	.083	.032	.0133	.072	.0231
<i>Heteromastus filiformis</i>	.007	.0034	.019	.0129	0	0	.008	.0039
<i>Hinia reticulata</i>	0	0	1.8	1.20	.5	.47	.6	.35
<i>Kefersteinia cirrata</i>	0	0	.023	.0139	0	0	.006	.0038
<i>Liocarcinus arcuatus</i>	0	0	.5	.46	0	0	.13	.125
<i>Malacoceros</i>	0	0	.008	.0047	0	0	.0023	.00130
<i>Malacoceros fuliginosus</i>	0	0	.006	.0062	0	0	.0017	.00171
<i>Microdeutopus anomalus</i>	0	0	.03	.034	.0030	.00296	.010	.0094
<i>Microdeutopus damnoniensis</i>	0	0	.00024	.000240	0	0	.00007	.000066
<i>Microdeutopus gryllotalpa</i>	.0014	.00144	.16	.035	.0016	.00087	.046	.0095
<i>Microprotopus maculatus</i>	0	0	.0003	.00032	.00024	.000240	.00015	.000106
<i>Mya arenaria</i>	0	0	.0005	.00054	0	0	.00015	.000148
<i>Mysella bidentata</i>	.004	.0042	.0004	.00039	.005	.0046	.0034	.00232
<i>Nemertea</i>	0	0	0	0	.005	.0050	.0012	.00122
<i>Nephtys</i>	.0003	.00032	0	0	.0012	.00121	.0004	.00033
<i>Nephtys hombergii</i>	0	0	.4	.39	0	0	.12	.107
<i>Nereis</i>	.0012	.00115	.00019	.000179	0	0	.0006	.00056
<i>Nereis (eunereis) longissi</i>	.0005	.00055	0	0	0	0	.00026	.000265
<i>Nereis (hediste) diversico</i>	.61	.196	.19	.143	0	0	.34	.102
<i>Nereis (neanthes) succinea</i>	.07	.074	.29	.219	.5	.43	.25	.126
<i>Nereis (neanthes) virens</i>	0	0	1.0	.64	0	0	.26	.176
<i>Oligochaeta</i>	.041	.0247	.20	.074	.029	.0188	.080	.0239
<i>Ostrea edulis</i>	0	0	6	6.3	0	0	1.7	1.73
<i>Pelecypoda</i>	1.0	1.02	0	0	*****	*****	.5	.49
<i>Platynereis dumerilii</i>	.03	.032	.19	.091	.005	.0055	.069	.0293
<i>Polydora</i>	0	0	.045	.0271	.016	.0096	.016	.0078
<i>Polydora (boccardiella) li</i>	0	0	.15	.144	0	0	.04	.040
<i>Polydora (polydora) ciliat</i>	.0036	.00299	.059	.0289	.014	.0053	.021	.0082
<i>Polydora (polydora) cornut</i>	.013	.0128	.034	.0140	.005	.0040	.017	.0073
<i>Proceracea cornuta</i>	0	0	0	0	.0007	.00070	.00017	.000171
<i>Pygospio elegans</i>	.0019	.00192	.0016	.00161	0	0	.0014	.00102
<i>Scoloplos (scoloplos) armi</i>	0	0	.008	.0050	*****	*****	.0021	.00137
<i>Spio martinensis</i>	.19	.118	.016	.0086	0	0	.10	.057
<i>Spionidae</i>	.0022	.00219	0	0	0	0	.0011	.00105
<i>Streblospio benedicti</i>	0	0	0	0	.0010	.00095	.00023	.000232
<i>Syllis gracilis</i>	0	0	.033	.0261	0	0	.009	.0072
<i>Urothoe poseidonis</i>	0	0	.0004	.00040	0	0	.00011	.000110
<i>Venerupis senegalensis</i>	0	0	.00011	.000110	0	0	.00003	.000030
Totalen	10	7.2	70	36	31	14.3	32	11.0

***** , gem. biomassa < 0.00003 gADW/m²

Tabel 7

Gemiddelde dichtheid $\pm$ standaardfout (ind./m²) per waargenomen soort in het gebied Monding - plot 1 van het Oosterschelde in het Voorjaar 2003, per dieptestratum en over het gehele plot

Dieptestratum	-1 t/m	2 m	2 t/m	5 m	5 t/m	8 m	8 t/m	100 m	Totaal	
Oppervlakte (km2)	6.43		5.56		4.73		31.80		48.52	
	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se
Abludomelita obtusata	0	0	0	0	0	0	7	6.7	4	4.4
Abra alba	0	0	0	0	0	0	47	26.4	31	17.3
Actiniaria	0	0	13	13.3	27	26.7	13	8.9	13	6.6
Ampelisca brevicornis	0	0	0	0	0	0	7	6.7	4	4.4
Ampharete acutifrons	0	0	0	0	33	22.8	0	0	3.2	2.22
Amphilochus neapolitanus	0	0	0	0	7	6.7	0	0	.6	.65
Anatides mucosa	7	6.7	0	0	0	0	7	6.7	5	4.5
Anoplochaetylus petiolatus	0	0	0	0	7	6.7	0	0	.6	.65
Aphelochaeta marioni	220	151	130	64	190	107	20	14.2	76	25.5
Arenicola marina	27	14.7	0	0	0	0	0	0	3.5	1.95
Aricidea (aricidea) minuta	0	0	0	0	0	0	13	13.3	9	8.7
Ascidacea	0	0	0	0	0	0	7	6.7	4	4.4
Bathyporeia sarsi	110	65	0	0	0	0	0	0	15	8.6
Capitella capitata	210	105	13	13.3	160	138	27	20.4	62	23.6
Caprellidae	0	0	0	0	0	0	7	6.7	4	4.4
Cerastoderma	7	6.7	0	0	0	0	0	0	.9	.88
Cerastoderma edule	40	14.7	0	0	0	0	0	0	5.3	1.95
Corophium	0	0	0	0	0	0	7	6.7	4	4.4
Corophium arenarium	230	122	0	0	0	0	0	0	31	16.2
Corophium volutator	7	6.7	0	0	0	0	0	0	.9	.88
Crangon crangon	13	8.9	0	0	0	0	0	0	1.8	1.18
Crepidula fornicata	0	0	0	0	7	6.7	0	0	.6	.65
Echinocardium cordatum	0	0	13	8.9	0	0	7	6.7	6	4.5
Ensis arcuatus var. direct	0	0	13	8.9	0	0	70	73	50	48
Eteone	0	0	0	0	0	0	7	6.7	4	4.4
Eteone longa	0	0	0	0	7	6.7	7	6.7	5	4.4
Eumida	13	8.9	0	0	7	6.7	7	6.7	7	4.6
Exogone (exogone) naidina	0	0	0	0	13	13.3	13	13.3	10	8.8
Fabulina fabula	0	0	33	17.9	13	8.9	0	0	5.1	2.23
Harmothoe	0	0	0	0	7	6.7	0	0	.6	.65
Harmothoe impar	0	0	0	0	13	13.3	0	0	1.3	1.30
Heteromastus filiformis	7	6.7	13	8.9	0	0	0	0	2.4	1.35
Hydrobia ulvae	150	74	0	0	0	0	0	0	19	9.8
Lanice conchilega	20	14.2	0	0	7	6.7	40	17.8	30	11.8
Macoma balthica	7	6.7	0	0	0	0	0	0	.9	.88
Magelona mirabilis	0	0	70	40	20	14.2	20	10.2	23	8.2
Malacoceros	240	218	0	0	0	0	0	0	32	28.9
Malmgreniella lunulata	13	8.9	0	0	0	0	13	8.9	11	5.9
Microphthalmus	0	0	0	0	7	6.7	0	0	.6	.65
Mya arenaria	20	10.2	0	0	0	0	0	0	2.7	1.35
Mysella bidentata	0	0	0	0	7	6.7	90	86	60	56
Mysidacea	20	20.0	0	0	0	0	0	0	2.7	2.65
Nemertea	13	13.3	7	6.7	0	0	40	17.8	29	11.8
Nephtys	0	0	0	0	13	8.9	0	0	1.3	.87
Nephtys caeca	0	0	0	0	7	6.7	7	6.7	5	4.4
Nephtys cirrosa	0	0	60	31	7	6.7	0	0	8	3.6
Nephtys hombergii	27	14.7	90	32	170	82	180	65	150	44
Nereis (eunereis) longissi	0	0	0	0	0	0	7	6.7	4	4.4
Nereis (hediste) diversico	7	6.7	0	0	0	0	0	0	.9	.88
Nereis (neanthes) succinea	0	0	0	0	7	6.7	0	0	.6	.65
Notomastus (notomastus) la	0	0	13	8.9	20	14.2	47	28.2	34	18.6
Oligochaeta	500	390	70	47	210	92	310	125	300	97
Ophiura albida	0	0	0	0	27	26.7	90	65	60	43
Owenia fusiformis	0	0	0	0	0	0	50	40	31	26.1
Pectinaria (lagis) koreni	0	0	0	0	0	0	13	8.9	9	5.8
Pelecypoda	0	0	7	6.7	0	0	0	0	.8	.76
Pholoe minuta	0	0	0	0	7	6.7	0	0	.6	.65
Platynereis dumerilii	0	0	0	0	7	6.7	0	0	.6	.65
Poecilochaetus serpens	0	0	7	6.7	0	0	7	6.7	5	4.4
Polydora (polydora) cornut	7	6.7	0	0	0	0	0	0	.9	.88
Polydora (pseudopolydora)	80	80	0	0	0	0	0	0	11	10.6
Pontocrates longimanus	0	0	20	14.2	20	14.2	33	26.8	26	17.7
Proceras cornuta	0	0	0	0	90	87	0	0	8	8.4
Pygospio elegans	600	310	20	10.2	13	8.9	7	6.7	90	42
Retusa obtusa	0	0	0	0	0	0	20	14.2	13	9.3
Scolecopsis (scololepis) bo	0	0	0	0	7	6.7	0	0	.6	.65
Scoloplos (scoloplos) armi	310	111	140	39	87	26.4	73	21.0	113	20.8
Scrobicularia plana	7	6.7	0	0	0	0	0	0	.9	.88
Sigalion mathildae	0	0	7	6.7	0	0	0	0	.8	.76
Spio martinensis	13	13.3	0	0	0	0	7	6.7	6	4.7
Spiofanus bombyx	0	0	130	37	13	8.9	120	59	100	39
Sthenelais boa	0	0	0	0	7	6.7	7	6.7	5	4.4
Streblospio benedicti	40	17.8	70	67	500	320	90	36	120	40
Tellinmya ferruginosa	0	0	7	6.7	7	6.7	7	6.7	6	4.5
Tellininae (tellina)	0	0	7	6.7	0	0	0	0	.8	.76
Urothoe brevicornis	0	0	0	0	7	6.7	0	0	.6	.65
Urothoe poseidonis	320	196	7	6.7	27	14.7	70	73	90	55
Totalen	3300	730	950	176	1800	740	1600	450	1800	320

Tabel 8

Gemiddelde biomassa $\pm$ standaardfout (g adw/m²) per waargenomen soort in het gebied Monding - plot 1 van het Oosterschelde in het Voorjaar 2003, per dieptestratum en over het gehele plot.

Dieptestratum	-1 t/m 2 m		2 t/m 5 m		5 t/m 8 m		8 t/m 100 m		Totaal	
Oppervlakte (km ²)	6.43		5.56		4.73		31.80		48.52	
	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se
Abludomelita obtusata	0	0	0	0	0	0	.0010	.00096	.0006	.00063
Abra alba	0	0	0	0	0	0	.16	.088	.11	.058
Actiniaria	0	0	.8	.82	2.9	2.90	.14	.136	.5	.31
Ampelisca brevicornis	0	0	0	0	0	0	.015	.0146	.010	.0096
Ampharete acutifrons	0	0	0	0	.0013	.00086	0	0	.00013	.000084
Amphilocheus neapolitanus	0	0	0	0	.0005	.00048	0	0	.00005	.000047
Anatides mucosa	.025	.0255	0	0	0	0	.005	.0047	.006	.0046
Anoplodactylus petiolatus	0	0	0	0	.0008	.00078	0	0	.00008	.000076
Aphelochaeta marioni	.033	.0278	.011	.0065	.008	.0046	.0019	.00158	.008	.0039
Arenicola marina	2.1	1.09	0	0	0	0	0	0	.28	.145
Aricidea (aricidea) minuta	0	0	0	0	0	0	*****	*****	*****	*****
Ascidacea	0	0	0	0	0	0	.3	.30	.20	.197
Bathyporeia sarsi	.07	.048	0	0	0	0	0	0	.010	.0064
Capitella capitata	.09	.060	.0007	.00066	.05	.052	.0009	.00074	.018	.0094
Caprellidae	0	0	0	0	0	0	.00016	.000160	.00010	.000105
Cerastoderma	.019	.0191	0	0	0	0	0	0	.0025	.00253
Cerastoderma edule	3.1	2.29	0	0	0	0	0	0	.4	.30
Corophium	0	0	0	0	0	0	*****	*****	*****	*****
Corophium arenarium	.13	.058	0	0	0	0	0	0	.017	.0076
Corophium volutator	.003	.0031	0	0	0	0	0	0	.0004	.00041
Crangon crangon	.011	.0079	0	0	0	0	0	0	.0014	.00105
Crepidula fornicata	0	0	0	0	.0008	.00080	0	0	.00008	.000078
Echinocardium cordatum	0	0	21	14.2	0	0	1.8	1.78	3.5	2.00
Ensis arcuatus var. direct	0	0	24	19.6	0	0	50	48	30	32
Eteone	0	0	0	0	0	0	.0014	.00144	.0009	.00094
Eteone longa	0	0	0	0	.011	.0107	.018	.0176	.013	.0116
Eumida	.008	.0055	0	0	.028	.0282	.014	.0139	.013	.0095
Exogone (exogone) naidina	0	0	0	0	*****	*****	.00017	.000170	.00011	.000111
Fabulina fabula	0	0	.28	.174	.028	.0273	0	0	.034	.0201
Harmothoe	0	0	0	0	.0008	.00082	0	0	.00008	.000080
Harmothoe impar	0	0	0	0	.011	.0106	0	0	.0010	.00103
Heteromastus filiformis	.026	.0257	.0025	.00170	0	0	0	0	.004	.0034
Hydrobia ulvae	.050	.0200	0	0	0	0	0	0	.0066	.00266
Lanice conchilega	.6	.48	0	0	.3	.31	.48	.242	.42	.173
Macoma balthica	.20	.203	0	0	0	0	0	0	.027	.0269
Magelona mirabilis	0	0	.14	.083	.06	.052	.10	.069	.09	.046
Malacoceros	.029	.0281	0	0	0	0	0	0	.004	.0037
Malmgreniella lunulata	.004	.0038	0	0	0	0	.011	.0103	.008	.0068
Microphthalmus	0	0	0	0	*****	*****	0	0	*****	*****
Mya arenaria	.039	.0243	0	0	0	0	0	0	.005	.0032
Mysella bidentata	0	0	0	0	.0020	.00201	.021	.0182	.014	.0119
Mysidacea	.019	.0187	0	0	0	0	0	0	.0025	.00248
Nemertea	.020	.0203	.004	.0039	0	0	.031	.0299	.023	.0198
Nephtys	0	0	0	0	.0029	.00196	0	0	.00029	.000191
Nephtys caeca	0	0	0	0	.21	.211	.006	.0059	.024	.0210
Nephtys cirrosa	0	0	.05	.030	.03	.034	0	0	.010	.0048
Nephtys hombergii	.36	.248	.7	.30	.31	.152	.73	.289	.64	.196
Nereis (eunereis) longiss	0	0	0	0	0	0	.3	.33	.22	.219
Nereis (hediste) diversico	.05	.047	0	0	0	0	0	0	.006	.0062
Nereis (neanthes) succinea	0	0	0	0	.0008	.00080	0	0	.00008	.000078
Notomastus (notomastus) la	0	0	.06	.044	.004	.0037	.5	.45	.35	.297
Oligochaeta	.10	.077	.0017	.00134	.009	.0047	.0072	.00272	.020	.0103
Ophiura albida	0	0	0	0	.05	.051	.5	.31	.32	.203
Owenia fusiformis	0	0	0	0	0	0	.13	.106	.09	.070
Pectinaria (lagis) koreni	0	0	0	0	0	0	.5	.38	.31	.247
Pelecypoda	0	0	.16	.162	0	0	0	0	.019	.0186
Pholoe minuta	0	0	0	0	.0024	.00244	0	0	.00024	.000238
Platynereis dumerilii	0	0	0	0	.006	.0063	0	0	.0006	.00061
Poecilochaetus serpens	0	0	.0024	.00244	0	0	.015	.0146	.010	.0096
Polydora (polydora) cornut	.0018	.00183	0	0	0	0	0	0	.00024	.000243
Polydora (pseudopolydora)	.021	.0214	0	0	0	0	0	0	.0028	.00284
Pontocrates longimanus	0	0	.0016	.00113	.0019	.00147	.0025	.00215	.0020	.00142
Proceras cornuta	0	0	0	0	.009	.0090	0	0	.0009	.00088
Pygospio elegans	.034	.0112	.0005	.00051	*****	*****	.0009	.00088	.0051	.00159
Retusa obtusa	0	0	0	0	0	0	.0042	.00292	.0028	.00192
Scolecopsis (scololepis) bo	0	0	0	0	.06	.060	0	0	.006	.0058
Scoloplos (scoloplos) armi	.87	.260	.68	.257	.24	.110	.26	.121	.39	.092
Scrobicularia plana	2.2	2.20	0	0	0	0	0	0	.29	.292
Sigalion mathildae	0	0	.20	.195	0	0	0	0	.022	.0224
Spio martinensis	.0016	.00161	0	0	0	0	.0017	.00168	.0013	.00112
Spiophanes bombyx	0	0	.13	.037	.0019	.00127	.08	.031	.069	.0209
Sthenelais boa	0	0	0	0	.13	.132	.4	.44	.30	.290
Streblospio benedicti	.0025	.00113	.003	.0034	.027	.0172	.0019	.00094	.0046	.00184
Tellima ferruginosa	0	0	.009	.0094	.004	.0038	.0008	.00082	.0020	.00126
Tellininae (tellina)	0	0	.00030	.000300	0	0	0	0	.00003	.000034
Urothoe brevicornis	0	0	0	0	.0009	.00088	0	0	.00009	.000086
Urothoe poseidonis	.09	.054	.0010	.00096	.009	.0074	.026	.0260	.030	.0185
Totaal	10	5.4	49	21.6	4.5	2.94	50	49	40	32

***** : gem. biomassa < 0.00003 gADW/m²

Tabel 9

Gemiddelde dichtheid $\pm$ standaardfout (ind./m²) per waargenomen soort in het gebied Keeten / zijpe - plot 2 van het Oosterschelde in het Voorjaar 2003, per dieptestratum en over het gehele plot

Dieptestratum	-1 t/m 2 m		2 t/m 5 m		5 t/m 8 m		8 t/m 100 m		Totaal	
Oppervlakte (km ²)	4.47		2.45		1.35		11.28		19.55	
	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se
Abra	0	0	0	0	7	6.7	7	6.7	4	3.9
Abra alba	0	0	27	14.7	40	22.7	180	84	110	48
Abra nitida	0	0	70	73	180	103	590	263	360	152
Acanthocardia	0	0	0	0	7	6.7	0	0	.5	.46
Actiniaria	7	6.7	0	0	40	20.4	13	8.9	12	5.5
Ampelisca brevicornis	0	0	0	0	0	0	13	13.3	8	7.7
Ampharete	0	0	0	0	13	8.9	0	0	.9	.61
Amphitrite	0	0	7	6.7	0	0	0	0	.8	.84
Anatides mucosa	50	46	0	0	7	6.7	0	0	13	10.6
Aphelochaeta marioni	900	580	350	134	50	40	0	0	250	134
Arenicola marina	13	8.9	0	0	0	0	0	0	3.1	2.03
Aricidea (aricidea) minuta	0	0	0	0	20	20.0	0	0	1.4	1.38
Autolytus langerhansii	0	0	0	0	7	6.7	0	0	.5	.46
Bodotria scorpioides	0	0	7	6.7	0	0	0	0	.8	.84
Capitella capitata	800	650	500	320	110	66	0	0	250	153
Caprellidae	0	0	27	26.7	33	14.9	7	6.7	9	5.2
Carcinus maenas	7	6.7	13	13.3	0	0	0	0	3.2	2.26
Cerastoderma	0	0	7	6.7	0	0	0	0	.8	.84
Cerastoderma edule	53	27.8	0	0	0	0	0	0	12	6.3
Cheirocratus sundevallii	0	0	0	0	27	20.4	0	0	1.8	1.40
Corbula gibba	0	0	0	0	900	570	3100	1540	1800	890
Corophium arenarium	70	49	0	0	0	0	0	0	15	11.1
Corophium sextonae	0	0	7	6.7	30	33	0	0	3.1	2.44
Cossura longocirrata	0	0	0	0	20	20.0	27	17.8	17	10.3
Crangon crangon	27	14.7	7	6.7	13	13.3	7	6.7	12	5.3
Crassostrea	100	100	0	0	27	20.4	0	0	25	22.9
Crepidula fornicata	0	0	140	140	130	81	0	0	26	18.4
Dexamine thea	0	0	7	6.7	0	0	0	0	.8	.84
Ensis	0	0	33	14.9	150	92	60	46	49	27.4
Ensis arcuatus var. direct	0	0	13	8.9	13	8.9	0	0	2.6	1.27
Epitonium clathratulum	0	0	0	0	7	6.7	0	0	.5	.46
Eteone	47	20.0	33	17.9	0	0	0	0	15	5.1
Eumida	7	6.7	40	22.7	13	13.3	0	0	7	3.4
Exogone (exogone) naidina	20	20.0	40	22.7	80	57	7	6.7	19	7.7
Harmothoe	0	0	13	13.3	20	10.2	0	0	3.1	1.81
Harmothoe impar	0	0	110	72	27	20.4	0	0	16	9.1
Heteromastus filiformis	7	6.7	20	14.2	7	6.7	0	0	4.5	2.39
Hydrobia ulvae	6000	3700	7	6.7	180	137	800	660	1800	920
Kefersteinia cirrata	0	0	13	13.3	0	0	0	0	1.7	1.67
Lanice conchilega	40	33	80	54	13	13.3	0	0	20	10.2
Lepidochitona cinereus	70	53	0	0	0	0	7	6.7	19	12.6
Macoma balthica	13	8.9	7	6.7	0	0	0	0	3.9	2.20
Malacoceros	27	14.7	0	0	0	0	0	0	6	3.4
Malmgreniella lunulata	13	13.3	40	26.7	7	6.7	0	0	9	4.6
Melita palmata	40	40	0	0	0	0	0	0	9	9.2
Microdeutopus anomalus	0	0	50	41	50	47	0	0	10	6.0
Microdeutopus damnoniensis	0	0	0	0	7	6.7	0	0	.5	.46
Microdeutopus gryllotalpa	7	6.7	0	0	0	0	0	0	1.5	1.53
Microphthalmus	0	0	7	6.7	0	0	0	0	.8	.84
Microprotopus maculatus	7	6.7	7	6.7	0	0	0	0	2.4	1.74
Mya arenaria	13	13.3	27	10.9	0	0	0	0	6	3.3
Mysella bidentata	7	6.7	47	20.0	140	80	60	21.0	52	13.6
Mysidacea	0	0	0	0	7	6.7	0	0	.5	.46
Mytilus edulis	0	0	20	14.2	7	6.7	0	0	3.0	1.84
Nemertea	7	6.7	0	0	27	14.7	27	20.4	19	11.9
Nephtys	7	6.7	7	6.7	160	70	370	80	220	46
Nephtys caeca	0	0	13	8.9	20	14.2	0	0	3.1	1.48
Nephtys cirrosa	13	13.3	0	0	40	40	0	0	6	4.1
Nephtys hombergii	40	22.7	93	24.7	70	39	70	34	68	20.5
Nereis	7	6.7	7	6.7	7	6.7	0	0	2.8	1.80
Nereis (eunereis) longissi	0	0	0	0	7	6.7	0	0	.5	.46
Nereis (neanthes) succinea	0	0	20	14.2	0	0	7	6.7	6	4.2
Nereis (neanthes) virens	0	0	7	6.7	7	6.7	0	0	1.3	.95
Notomastus (notomastus) la	0	0	0	0	33	17.9	0	0	2.3	1.23
Oligochaeta	1400	730	3300	1290	1100	350	180	51	920	236
Owenia fusiformis	0	0	0	0	0	0	7	6.7	4	3.8
Pectinaria (lagis) koreni	0	0	0	0	7	6.7	0	0	.5	.46
Pelecypoda	13	8.9	13	8.9	27	10.9	33	20.5	26	12.1
Pherusa flabellata	0	0	0	0	33	26.8	0	0	2.3	1.84
Pholoe minuta	7	6.7	7	6.7	130	84	0	0	12	6.1
Platynereis dumerilii	0	0	13	8.9	7	6.7	0	0	2.1	1.21
Poecilochaetus serpens	0	0	0	0	13	8.9	0	0	.9	.61
Polychaeta	7	6.7	0	0	0	0	7	6.7	5	4.1
Polydora	7	6.7	7	6.7	0	0	0	0	2.4	1.74
Polydora (boccardiella) li	33	22.8	0	0	0	0	0	0	8	5.2
Polydora (polydora) ciliat	0	0	40	40	0	0	0	0	5	5.0
Polydora (polydora) cornut	50	53	0	0	0	0	0	0	12	12.2
Polydora (polydora) quadri	0	0	7	6.7	0	0	0	0	.8	.84
Pontocrates longimanus	7	6.7	13	13.3	20	10.2	90	65	50	38
Pygospio elegans	380	111	430	161	350	111	13	8.9	170	34
Retusa obtusa	7	6.7	0	0	13	13.3	0	0	2.4	1.78
Scoloplos (scoloplos) armi	73	27.1	210	65	190	34	33	14.9	76	13.6
Spio martinensis	53	27.8	13	13.3	0	0	0	0	14	6.6
Spionidae	13	8.9	0	0	0	0	0	0	3.1	2.03
Spiophanes bombyx	0	0	80	36	27	14.7	7	6.7	16	6.0
Spisula subtruncata	0	0	7	6.7	0	0	0	0	.8	.84
Streblospio benedicti	100	60	670	219	670	152	1900	880	1300	510
Syllidia armata	7	6.7	0	0	0	0	0	0	1.5	1.53
Tellininae (tellina)	0	0	27	10.9	27	20.4	33	26.8	24	15.6
Terebellida	0	0	13	8.9	13	8.9	0	0	2.6	1.27
Urothoe poseidonis	47	22.3	7	6.7	7	6.7	0	0	12	5.2
Venerupis senegalensis	0	0	0	0	7	6.7	0	0	.5	.46
Totale	10000	3700	6800	1810	5400	840	7600	1610	8000	1280

Tabel 10

Gemiddelde biomassa $\pm$ standaardfout (g adw/m²) per waargenomen soort in het gebied Keeten / zijpe - plot 2 van het Oosterschelde in het Voorjaar 2003, per dieptestratum en over het gehele plot.

Dieptestratum	-1 t/m 2 m	2 t/m 5 m	5 t/m 8 m	8 t/m 100 m	Totaal
Oppervlakte (km ²)	4.47	2.45	1.35	11.28	19.55
	gem	se	gem	se	gem
Abra	0	0	0	0	0
Abra alba	0	0	.0027	.00252	.024
Abra nitida	0	0	.004	.0042	.014
Acanthocardia	0	0	0	0	.0004
Actinaria	.0013	.00129	0	0	2.1
Ampelisca brevicornis	0	0	0	0	1.38
Ampharete	0	0	0	0	2.8
Amphitrite	0	0	.3	.32	1.93
Anatides mucosa	.28	.229	0	0	.011
Aphelochaeta marioni	.13	.093	.011	.0046	.0009
Arenicola marina	.9	.86	0	0	.00093
Aricidea (aricidea) minuta	0	0	0	0	0
Autolytus langerhansii	0	0	0	0	.0009
Bodotria scorpioides	0	0	.0004	.00040	.00087
Capitella capitata	1.7	1.66	.012	.0058	0
Caprellidae	0	0	.0012	.00120	.00024
Carcinus maenas	.4	.43	.04	.039	.00029
Cerastoderma	0	0	.0007	.00066	0
Cerastoderma edule	3.8	2.72	0	0	0
Cheilocratus sundevallii	0	0	0	0	.017
Corbula gibba	0	0	0	0	.0121
Corophium arenarium	.030	.0258	0	0	.25
Corophium sextonae	0	0	.00024	.000240	.178
Cossura longocirrata	0	0	0	0	1.0
Crangon crangon	.031	.0279	.003	.0034	.51
Crassostrea	2.1	2.07	0	0	.9
Crepidula fornicata	0	0	15	15.4	.011
Dexamine thea	0	0	.0014	.00144	.00083
Ensis	0	0	1.8	1.33	.62
Ensis arcuatus var. direct	0	0	11	7.7	.017
Epitonium clathratulum	0	0	0	0	.0121
Eteone	.013	.0085	.016	.0101	.25
Eumida	.0010	.00099	.007	.0046	.178
Exogone (exogone) naidina	0	0	.00028	.000258	1.0
Harmothoe	0	0	.0010	.00103	.51
Harmothoe impar	0	0	.09	.057	.9
Heteromastus filiformis	.04	.037	.05	.043	.011
Hydrobia ulvae	2.1	1.40	.0006	.00062	.017
Kefersteinia cirrata	0	0	.0028	.00276	.0105
Lanice conchilega	.27	.248	2.2	1.49	0
Lepidochitona cinereus	.11	.073	0	0	.012
Macoma balthica	.043	.0295	.017	.0170	.012
Malacoceros	.005	.0039	0	0	.0007
Malgreniella lunulata	.006	.0058	.029	.0193	.00089
Melita palmata	.010	.0097	0	0	.006
Microdeutopus anomalus	0	0	.013	.0106	.0031
Microdeutopus damnoniensis	0	0	0	0	.0022
Microdeutopus gryllotalpa	.0008	.00080	0	0	.0027
Microphthalms	0	0	0	0	.0015
Microprotopus maculatus	.00016	.000160	.0003	.00032	.00154
Mya arenaria	.0011	.00107	.006	.0035	0
Mysella bidentata	.0010	.00098	.0032	.00159	.0014
Mysidacea	0	0	0	0	.0003
Mytilus edulis	0	0	.0006	.00042	.00031
Nemertea	.03	.034	0	0	.0004
Nephtys	.03	.032	.0025	.00251	.0004
Nephtys caeca	0	0	.4	.32	.0020
Nephtys cirrosa	.07	.066	0	0	.00125
Nephtys hombergii	.38	.224	.60	.249	.12
Nereis	0	0	.0012	.00122	.045
Nereis (eunereis) longissi	0	0	0	0	2.5
Nereis (neanthes) succinea	0	0	.6	.59	1.86
Nereis (neanthes) virens	0	0	.9	.91	0.06
Notomastus (notomastus) la	0	0	0	0	.056
Oligochaeta	.24	.146	.21	.144	.27
Owenia fusiformis	0	0	0	0	.189
Pectinaria (lagis) koreni	0	0	0	0	.0015
Pelecypoda	.0014	.00137	.0006	.00056	.00147
Pherusa flabellata	0	0	0	0	.0017
Pholoe minuta	.00026	.000260	.0004	.00035	.0014
Platynereis dumerilii	0	0	.013	.0090	.00097
Poecilochaetus serpens	0	0	0	0	.0008
Polychaeta	.0015	.00153	0	0	.0008
Polydora	0	0	0	0	.0009
Polydora (boccardiella) li	.05	.036	0	0	.0092
Polydora (polydora) ciliat	0	0	.004	.0035	0
Polydora (polydora) cornut	.007	.0067	0	0	0
Polydora (polydora) quadri	0	0	.0005	.00051	0
Pontocrates longimanus	.0004	.00040	.0010	.00104	0
Pygospio elegans	.030	.0122	.021	.0083	.0004
Retusa obtusa	.0008	.00084	0	0	.0004
Scoloplos (scoloplos) armi	.20	.092	.37	.221	.0023
Spio martinensis	.011	.0049	.005	.0051	.00231
Spionidae	0	0	0	0	0
Spiophanes bombyx	0	0	.10	.046	0
Spisula subtruncata	0	0	.011	.0113	0
Streblospio benedicti	.006	.0042	.032	.0104	.0008
Syllidia armata	0	0	0	0	.06
Tellininae (tellina)	0	0	.0006	.00033	.041
Terebellida	0	0	.025	.0232	.0007
Urothoe poseidonis	.007	.0039	.003	.0032	.00072
Venerupis senegalensis	0	0	0	0	4
Totaal	13	4.9	34	16.1	32
					9.1
					5.1
					1.86
					12.4
					2.62

***** , gem. biomassa < 0.00003 gADW/m²

Tabel 11

Gemiddelde dichtheid $\pm$ standaardfout (ind./m²) per waargenomen soort in het gebied Kom - plot 3 van het Oosterschelde in het Voorjaar 2003, per dieptestratum en over het gehele plot

Dieptestratum	-1 t/m	2 m	2 t/m	5 m	5 t/m	8 m	8 t/m	100 m	Totaal
Oppervlakte (km2)	8.19		11.03		3.65		10.28		33.15
	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se	gem
Abra alba	0	0	7	6.7	13	13.3	33	14.9	14
Actiniaria	13	13.3	27	26.7	120	120	33	17.9	36
Ampharete acutifrons	0	0	0	0	7	6.7	0	0	.7
Anaitides	0	0	13	8.9	0	0	0	0	4.4
Anaitides mucosa	0	0	0	0	0	0	7	6.7	2.1
Aphelochaeta marioni	40	33	20	14.2	27	10.9	40	26.7	32
Apherusa bispinosa	0	0	13	13.3	0	0	0	0	4
Arenicola marina	170	45	0	0	0	0	7	6.7	45
Aricidea	0	0	0	0	100	41	160	51	61
Ascidella aspersa	0	0	0	0	20	20.0	0	0	2.2
Athanas nitescens	0	0	7	6.7	0	0	0	0	2.2
Bathyporeia pilosa	7	6.7	0	0	0	0	7	6.7	3.7
Bodotria scorpioides	0	0	0	0	7	6.7	0	0	.7
Capitella capitata	130	77	70	34	7	6.7	53	29.5	73
Caprellidae	0	0	7	6.7	0	0	7	6.7	4
Cerastoderma edule	90	43	0	0	0	0	0	0	21
Cheirocratus sundeavallii	0	0	0	0	7	6.7	0	0	.7
Corophium	290	185	0	0	0	0	0	0	70
Corophium arenarium	250	137	0	0	0	0	0	0	60
Corophium bonnellii	0	0	27	20.4	0	0	0	0	9
Cossura longocirrata	0	0	7	6.7	0	0	0	0	2.2
Crangon crangon	0	0	7	6.7	0	0	0	0	2.2
Crassostrea	0	0	13	8.9	7	6.7	0	0	5
Crepidula fornicata	0	0	200	111	110	106	13	13.3	80
Cumacea	0	0	7	6.7	0	0	0	0	2.2
Decapoda	0	0	7	6.7	0	0	0	0	2.2
Diastylis bradyi	0	0	0	0	0	0	13	8.9	4.1
Ensis	0	0	0	0	7	6.7	7	6.7	2.8
Eteone	7	6.7	0	0	0	0	0	0	1.6
Eteone flava	0	0	0	0	7	6.7	27	14.7	9
Eulalia viridis	0	0	7	6.7	0	0	0	0	2.2
Eumida	0	0	7	6.7	0	0	13	13.3	6
Exogone (exogone) naidina	0	0	27	14.7	7	6.7	7	6.7	12
Fabulina fabula	0	0	0	0	13	8.9	40	22.7	14
Gammaridea	7	6.7	0	0	0	0	0	0	1.6
Gammarus locusta	130	133	0	0	0	0	0	0	30
Gastrosaccus spinifer	0	0	0	0	0	0	40	20.4	12
Harmothoe	0	0	0	0	27	20.4	0	0	2.9
Hydrobia ulvae	10400	2500	110	106	30	33	7	6.7	2600
Kefersteinia cirrata	0	0	7	6.7	7	6.7	0	0	3.0
Lanice conchilega	0	0	7	6.7	13	8.9	60	31	22
Lepidochitona cinereus	27	26.7	0	0	0	0	0	0	7
Lepidonotus squamatus	0	0	7	6.7	0	0	0	0	2.2
Liocarcinus arcuatus	0	0	0	0	7	6.7	0	0	.7
Macoma balthica	40	20.4	0	0	7	6.7	0	0	11
Magelona mirabilis	0	0	0	0	7	6.7	7	6.7	2.8
Malmgreniella lunulata	20	20.0	130	72	27	26.7	27	20.4	58
Melita palmata	7	6.7	0	0	0	0	0	0	1.6
Microdeutopus anomalus	0	0	190	193	0	0	0	0	60
Microdeutopus dammoniensis	0	0	120	94	0	0	0	0	40
Microdeutopus gryllotalpa	7	6.7	0	0	0	0	0	0	1.6
Microphthalmus aberrans	0	0	0	0	7	6.7	0	0	.7
Microprotopus maculatus	0	0	0	0	40	26.7	0	0	4.4
Mya arenaria	0	0	7	6.7	0	0	0	0	2.2
Mysella bidentata	0	0	0	0	0	0	20	14.2	6
Mytilus edulis	250	247	0	0	7	6.7	0	0	60
Nemertea	0	0	7	6.7	90	86	0	0	12
Neoamphitrite	0	0	0	0	13	13.3	0	0	1.5
Nephtys	0	0	90	86	110	39	100	22.8	75
Nephtys caeca	0	0	0	0	13	8.9	0	0	1.5
Nephtys cirrosa	0	0	7	6.7	0	0	13	8.9	6
Nephtys hombergii	0	0	33	14.9	0	0	33	14.9	21
Nereis	0	0	7	6.7	7	6.7	7	6.7	5
Nereis (neanthes) virens	0	0	13	13.3	0	0	0	0	4
Notomastus (notomastus) la	0	0	7	6.7	0	0	0	0	2.2
Oligochaeta	1100	670	1400	540	300	239	650	188	950
Ophiura	0	0	0	0	7	6.7	0	0	.7
Palaemon longirostris	0	0	7	6.7	0	0	0	0	2.2
Paraonis fulgens	0	0	40	40	0	0	0	0	13
Pelecypoda	0	0	0	0	0	0	20	20.0	6
Pholoe minuta	0	0	27	17.8	20	14.2	13	13.3	15
Platyhelminthes	0	0	7	6.7	0	0	0	0	2.2
Platynereis dumerilii	0	0	150	147	0	0	0	0	50
Poecilochaetus serpens	0	0	0	0	0	0	7	6.7	2.1
Polycirrus	0	0	90	54	50	32	0	0	34
Polydora	0	0	27	26.7	0	0	0	0	9
Polydora (boccardiella) li	0	0	7	6.7	0	0	0	0	2.2
Polydora (polydora) caeca	0	0	7	6.7	0	0	0	0	2.2
Polydora (polydora) cornut	0	0	30	33	0	0	0	0	11
Pontocrates longimanus	0	0	0	0	27	26.7	170	66	57
Pygospio elegans	60	15.6	0	0	0	0	7	6.7	17
Retusa obtusa	0	0	27	14.7	33	26.8	7	6.7	15
Scoloplos (scoloplos) armi	33	14.9	90	32	120	38	220	59	119
Spio	0	0	7	6.7	0	0	0	0	2.2
Spio martinensis	13	13.3	27	20.4	13	13.3	20	10.2	20
Spionidae	0	0	0	0	7	6.7	7	6.7	2.8
Spiophanes bombyx	0	0	50	33	33	14.9	60	18.5	38
Streblospio benedicti	0	0	900	810	120	54	270	129	400
Syllidia armata	0	0	0	0	0	0	7	6.7	2.1
Syllis gracilis	0	0	50	53	0	0	0	0	18
Urothoe poseidonis	7	6.7	0	0	0	0	7	6.7	3.7
Totale	13100	2760	4100	1410	1600	560	2200	410	5500

Tabel 12

Gemiddelde biomassa $\pm$ standaardfout (g adw/m²) per waargenomen soort in het gebied Kom - plot 3 van het Oosterschelde in het Voorjaar 2003, per dieptestratum en over het gehele plot.

Dieptestratum	-1 t/m 2 m		2 t/m 5 m		5 t/m 8 m		8 t/m 100 m		Totaal	
Oppervlakte (km ²)	8.19		11.03		3.65		10.28		33.15	
	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se
Abra alba	0	0	.00015	.000150	.06	.056	.06	.054	.025	.0178
Actiniaria	.27	.272	.04	.044	.7	.71	1.0	.66	.48	.229
Ampharete acutifrons	0	0	0	0	.0018	.00182	0	0	.00020	.000200
Anaitides	0	0	.0006	.00063	0	0	0	0	.00021	.000209
Anaitides mucosa	0	0	0	0	0	0	.003	.0034	.0011	.00106
Aphelochaeta marioni	.0021	.00180	.0009	.00088	.0008	.00045	.0005	.00049	.0011	.00056
Apherusa bispinosa	0	0	.004	.0036	0	0	0	0	.0012	.00120
Arenicola marina	.7	.55	0	0	0	0	.004	.0038	.16	.135
Aricidea	0	0	0	0	.0025	.00134	.0068	.00236	.0024	.00075
Ascidella aspersa	0	0	0	0	6	6.1	0	0	.7	.67
Athanas nitescens	0	0	.05	.046	0	0	0	0	.015	.0154
Bathyporeia pilosa	.0018	.00176	0	0	0	0	.0015	.00152	.0009	.00064
Bodotria scorioides	0	0	0	0	.0006	.00064	0	0	.00007	.000070
Capitella capitata	.028	.0167	.012	.0063	.003	.0033	.0049	.00262	.013	.0047
Caprellidae	0	0	.0003	.00032	0	0	*****	*****	.00011	.000106
Cerastoderma edule	4.0	1.76	0	0	0	0	0	0	1.0	.43
Cheirocratus sundeavallii	0	0	0	0	.0023	.00232	0	0	.00026	.000255
Corophium	.05	.036	0	0	0	0	0	0	.012	.0089
Corophium arenarium	.14	.075	0	0	0	0	0	0	.033	.0185
Corophium bonnellii	0	0	.0014	.00100	0	0	0	0	.0005	.00033
Cossura longocirrata	0	0	*****	*****	0	0	0	0	*****	*****
Crangon crangon	0	0	.9	.86	0	0	0	0	.29	.286
Crassostrea	0	0	50	33	4	4.1	0	0	16	10.9
Crepidula fornicata	0	0	42	29.6	2.6	2.61	.027	.0271	14	9.9
Cumacea	0	0	.0013	.00128	0	0	0	0	.0004	.00043
Decapoda	0	0	.0029	.00288	0	0	0	0	.0010	.00096
Diastylis bradyi	0	0	0	0	0	0	.007	.0050	.0023	.00154
Ensis	0	0	0	0	4	4.1	.4	.40	.6	.47
Eteone	.005	.0053	0	0	0	0	0	0	.0013	.00131
Eteone flava	0	0	0	0	.007	.0066	.014	.0080	.0050	.00258
Eulalia viridis	0	0	.010	.0103	0	0	0	0	.003	.0034
Eumida	0	0	.0005	.00054	0	0	.0019	.00188	.0008	.00061
Exogone (exogone) naidina	0	0	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
Fabulina fabula	0	0	0	0	.0004	.00034	.45	.277	.14	.086
Gammaridea	.00024	.000240	0	0	0	0	0	0	.00006	.000059
Gammarus locusta	.3	.31	0	0	0	0	0	0	.08	.076
Gastrosaccus spinifer	0	0	0	0	0	0	.19	.116	.06	.036
Harmothoe	0	0	0	0	.003	.0032	0	0	.0004	.00035
Hydrobia ulvae	2.9	.63	.015	.0141	.004	.0040	.0025	.00248	.73	.155
Kefersteinia cirrata	0	0	.010	.0099	.007	.0068	0	0	.004	.0034
Lanice conchilega	0	0	.24	.238	.25	.172	.9	.42	.38	.154
Lepidochitona cinereus	.17	.166	0	0	0	0	0	0	.04	.041
Lepidonotus squamatus	0	0	.04	.040	0	0	0	0	.013	.0134
Liocarcinus arcuatus	0	0	0	0	.7	.69	0	0	.08	.076
Macoma balthica	.44	.245	0	0	.010	.0103	0	0	.11	.061
Magelona mirabilis	0	0	0	0	.005	.0054	.0021	.00211	.0012	.00088
Malmgreniella lunulata	.0012	.00123	.035	.0209	.07	.065	.007	.0063	.021	.0102
Melita palmata	.0018	.00176	0	0	0	0	0	0	.0004	.00043
Microdeutopus anomalus	0	0	.04	.041	0	0	0	0	.014	.0137
Microdeutopus damnoniensis	0	0	.037	.0288	0	0	0	0	.012	.0096
Microdeutopus gryllotalpa	.0003	.00032	0	0	0	0	0	0	.00008	.000079
Microphthalmus aberrans	0	0	0	0	*****	*****	0	0	*****	*****
Microprotopus maculatus	0	0	0	0	.0018	.00127	0	0	.00020	.000140
Mya arenaria	0	0	.00008	.000080	0	0	0	0	*****	*****
Mysella bidentata	0	0	0	0	0	0	.010	.0082	.0031	.00253
Mytilus edulis	40	42	0	0	.00004	.000040	0	0	10	10.4
Nemertea	0	0	.0005	.00051	.13	.129	0	0	.015	.0142
Neoamphitrite	0	0	0	0	.5	.45	0	0	.05	.050
Nephtys	0	0	.05	.047	.22	.124	.072	.0235	.063	.0221
Nephtys caeca	0	0	0	0	.15	.135	0	0	.016	.0149
Nephtys cirrosa	0	0	.006	.0061	0	0	.05	.038	.019	.0119
Nephtys hombergii	0	0	.09	.038	0	0	1.0	.61	.34	.190
Nereis	0	0	.00012	.000120	.0011	.00110	.19	.192	.06	.060
Nereis (neanthes) virens	0	0	.5	.54	0	0	0	0	.18	.180
Notomastus (notomastus) la	0	0	.05	.054	0	0	0	0	.018	.0179
Oligochaeta	.18	.134	.12	.064	.028	.0247	.017	.0048	.09	.039
Ophiura	0	0	0	0	.006	.0058	0	0	.0006	.00064
Palaeomon longirostris	0	0	1.3	1.32	0	0	0	0	.4	.44
Paraonis fulgens	0	0	.0011	.00106	0	0	0	0	.0004	.00035
Pelecypoda	0	0	0	0	0	0	.00026	.000260	.00008	.000081
Pholoe minuta	0	0	.005	.0034	.0033	.00230	.0026	.00261	.0028	.00141
Platyhelminthes	0	0	.0021	.00205	0	0	0	0	.0007	.00068
Platynereis dumerilii	0	0	.10	.102	0	0	0	0	.03	.034
Poecilochaetus serpens	0	0	0	0	0	0	.0006	.00061	.00019	.000189
Polycirrus	0	0	.0038	.00262	.016	.0118	0	0	.0031	.00156
Polydora	0	0	*****	*****	0	0	0	0	*****	*****
Polydora (boccardiella) li	0	0	.0024	.00241	0	0	0	0	.0008	.00080
Polydora (polydora) caeca	0	0	.0011	.00110	0	0	0	0	.0004	.00037
Polydora (polydora) cornut	0	0	.004	.0040	0	0	0	0	.0013	.00131
Pontocrates longimanus	0	0	0	0	.0022	.00224	.012	.0045	.0038	.00142
Pygospio elegans	.005	.0031	0	0	0	0	*****	*****	.0012	.00076
Retusa obtusa	0	0	.0027	.00207	.006	.0047	.0006	.00058	.0018	.00088
Scoloplos (scoloplos) armi	.05	.035	.19	.080	.38	.152	1.0	.36	.43	.118
Spio	0	0	.0004	.00037	0	0	0	0	.00012	.000123
Spio martinensis	.0012	.00124	.010	.0083	.007	.0066	.0040	.00274	.0055	.00299
Spionidae	0	0	0	0	.0011	.00110	*****	*****	.00012	.000121
Spiophanes bombyx	0	0	.019	.0164	.024	.0120	.057	.0182	.027	.0080
Streblospio benedicti	0	0	.06	.051	.007	.0035	.014	.0068	.025	.0172
Syllidia armata	0	0	0	0	0	0	*****	*****	*****	*****
Syllis gracilis	0	0	.0009	.00087	0	0	0	0	.00029	.000289
Urothoe poseidonis	.0005	.00048	0	0	0	0	.007	.0074	.0024	.00228
Totaal	50	45	90	59	20	15.0	5.5	1.25	47	22.6

***** , gem. biomassa < 0.00003 gADW/m²

Tabel 13

Gemiddelde dichtheid $\pm$ standaardfout (ind./m²) per waargenomen soort in het gebied Veersegat-Middelpl.
Pl.12 van het Veerse Meer in het Voorjaar 2003, per dieptestratum en over het gehele plot

Dieptestratum Oppervlakte (km ²)	0 t/m 2 m		2 t/m 6 m		6 t/m 45 m		Totaal	
	2,93		6,07		3,53		12,53	
	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se
Actiniaria	5	5.0	220	165	0	0	110	80
Aphelochaeta marioni	370	269	80	61	0	0	130	69
Arenicola marina	0	0	0	0	20	20.0	6	5.6
Capitella capitata	5	5.0	0	0	60	60	18	16.9
Cerastoderma	80	36	500	209	20	20.0	270	102
Cerastoderma glaucum	90	39	60	43	0	0	50	22.6
Corophium	5	5.0	20	20.0	0	0	11	9.8
Corophium insidiosum	20	11.1	900	520	0	0	440	252
Crassostrea	0	0	20	20.0	0	0	10	9.7
Cyathura carinata	60	55	0	0	0	0	14	12.8
Ficopomatus enigmaticus	0	0	140	73	0	0	70	36
Heteromastus filiformis	780	295	960	276	0	0	650	151
Hinia reticulata	0	0	20	20.0	0	0	10	9.7
Hydrobia ulvae	650	223	360	145	20	20.0	330	88
Hydrobia ventrosa	60	41	20	20.0	0	0	23	13.6
Melita palmata	10	10.0	0	0	0	0	2.3	2.34
Microdeutopus gryllotalpa	190	149	380	228	0	0	230	116
Mya arenaria	510	155	170	102	0	0	200	61
Mytilus edulis	0	0	80	44	0	0	39	21.4
Nereis	250	86	520	275	40	26.7	320	135
Nereis (hediste) diversico	640	200	20	20.0	0	0	160	48
Nereis (neanthes) succinea	400	320	2500	880	60	31	1300	430
Nereis (neanthes) virens	0	0	20	20.0	0	0	10	9.7
Oligochaeta	2800	930	3300	860	160	139	2300	470
Pelecypoda	10	6.7	0	0	0	0	2.3	1.56
Polydora (polydora) cornut	650	227	6200	1810	300	153	3200	880
Pygospio elegans	4300	2700	1000	490	0	0	1500	670
Rhithropanopeus harrisi	0	0	60	43	0	0	29	20.7
Scrobicularia plana	30	13.3	20	20.0	0	0	17	10.2
Spionidae	0	0	20	20.0	0	0	10	9.7
Streblospio benedicti	700	370	1100	410	500	330	850	233
Totale	12000	3900	19000	4700	1200	570	12300	2440

Tabel 14

Gemiddelde biomassa $\pm$ standaardfout (g adw/m²) per waargenomen soort in het gebied Veersegat-Middelpl. Pl.12 van het Veerse Meer in het Voorjaar 2003, per dieptestratum en over het gehele plot.

Dieptestratum	0 t/m 2 m		2 t/m 6 m		6 t/m 45 m		Totaal	
Oppervlakte (km ²)	2.93		6.07		3.53		12.53	
	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se
Actiniaria	.0021	.00214	.27	.202	0	0	.13	.098
Aphelochaeta marioni	.05	.035	.012	.0082	0	0	.017	.0090
Arenicola marina	0	0	0	0	.0006	.00057	.00016	.000161
Capitella capitata	.0007	.00072	0	0	.0020	.00199	.0007	.00059
Cerastoderma	.0066	.00274	.12	.033	.0027	.00266	.063	.0162
Cerastoderma glaucum	2.1	.90	.7	.47	0	0	.8	.31
Corophium	.0004	.00036	.0026	.00264	0	0	.0014	.00128
Corophium insidiosum	.0013	.00080	.39	.261	0	0	.19	.126
Crassostrea	0	0	4	3.6	0	0	1.7	1.75
Cyathura carinata	.08	.066	0	0	0	0	.019	.0153
Picopomatus enigmaticus	0	0	.09	.050	0	0	.042	.0245
Heteromastus filiformis	1.8	.52	1.5	.58	0	0	1.1	.30
Hinia reticulata	0	0	1.1	1.09	0	0	.5	.53
Hydrobia ulvae	.34	.129	.38	.281	.008	.0076	.27	.140
Hydrobia ventrosa	.011	.0087	.0019	.00186	0	0	.0034	.00221
Melita palmata	.005	.0053	0	0	0	0	.0012	.00125
Microdeutopus gryllotalpa	.05	.035	.06	.035	0	0	.040	.0187
Mya arenaria	22	8.0	19	12.9	0	0	15	6.5
Mytilus edulis	0	0	3.5	2.13	0	0	1.7	1.03
Nereis	.054	.0231	.034	.0226	.0031	.00229	.030	.0122
Nereis (hediste) diversico	3.0	.89	.04	.039	0	0	.73	.210
Nereis (neanthes) succinea	1.4	.97	4.4	2.02	.10	.083	2.5	1.01
Nereis (neanthes) virens	0	0	.6	.59	0	0	.29	.287
Oligochaeta	.27	.089	.27	.070	.010	.0101	.20	.040
Pelecypoda	.016	.0148	0	0	0	0	.004	.0034
Polydora (polydora) cornut	.22	.073	.40	.125	.038	.0208	.25	.063
Pygospio elegans	.20	.124	.048	.0243	0	0	.07	.031
Rhithropanopeus harrisi	0	0	6	4.4	0	0	3.1	2.12
Scrobicularia plana	5.4	2.79	2.4	2.35	0	0	2.4	1.31
Spionidae	0	0	*****	*****	0	0	*****	*****
Streblospio benedicti	.035	.0177	.025	.0102	.06	.048	.037	.0150
Totale	38	9.4	46	16.0	.23	.103	31	8.1

***** : gem. biomassa < 0.00003 gADW/m²

Tabel 15

Gemiddelde dichtheid $\pm$ standaardfout (ind./m²) per waargenomen soort in het gebied Middelp.-Zandkreek pl.3 van het Veerse Meer in het Voorjaar 2003, per dieptestratum en over het gehele plot

Dieptestratum Oppervlakte (km ²)	0 t/m 2 m		2 t/m 6 m		6 t/m 45 m		Totaal	
	1.38		.66		.29		2.33	
	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se
Actiniaria	50	50	20	20.0	0	0	40	30
Alkmaria romijni	10	10.0	20	20.0	0	0	12	8.2
Ampharetidae	50	34	0	0	0	0	30	20.3
Aphelochaeta marioni	40	20.8	1700	710	0	0	500	201
Arenicola marina	0	0	0	0	20	20.0	2.5	2.46
Capitella capitata	0	0	0	0	20	20.0	2.5	2.46
Cerastoderma edule	0	0	20	20.0	0	0	6	5.7
Cerastoderma glaucum	130	79	80	44	0	0	100	48
Chaetognatha	5	5.0	0	0	0	0	3.0	2.97
Corophium	400	350	0	0	0	0	220	207
Corophium insidiosum	10	6.7	100	100	0	0	34	28.6
Corophium volutator	600	470	20	20.0	460	262	410	278
Crassostrea	5	5.0	60	60	0	0	20	17.3
Cyathura carinata	610	143	380	178	20	20.0	470	98
Decapoda	0	0	20	20.0	0	0	6	5.7
Ficopomatus enigmaticus	5	5.0	0	0	0	0	3.0	2.97
Gammarus salinus	5	5.0	0	0	0	0	3.0	2.97
Heteromastus filiformis	390	139	800	560	20	20.0	450	179
Hydrobia ulvae	70	33	100	45	20	20.0	72	23.3
Hydrobia ventrosa	500	264	0	0	0	0	290	157
Jaera albifrons	70	60	0	0	0	0	40	35
Melita palmata	10	10.0	60	60	0	0	23	18.0
Microdeutopus gryllotalpa	280	211	100	100	0	0	190	128
Mya arenaria	600	400	17	14.2	0	0	340	237
Nephtys hombergii	0	0	20	20.0	0	0	6	5.7
Nereis	1390	278	1020	147	520	140	1180	171
Nereis (hediste) diversico	520	176	80	44	40	40	330	105
Nereis (neanthes) succinea	25	17.1	120	53	0	0	49	18.2
Oligochaeta	2900	700	1500	540	120	80	2200	440
Phoronidae	0	0	700	310	20	20.0	190	87
Polydora	5	5.0	180	180	0	0	50	51
Polydora (polydora) cornut	430	152	700	330	60	43	470	130
Pygospio elegans	1400	530	420	271	0	0	900	330
Rhithropanopeus harrisi	5	5.0	0	0	0	0	3.0	2.97
Scrobicularia plana	5	5.0	0	0	0	0	3.0	2.97
Sphaeroma rugicauda	5	5.0	0	0	0	0	3.0	2.97
Streblospio benedicti	330	141	6600	1930	540	289	2100	550
Totale	10800	1690	14800	1670	1900	610	10800	1110

Tabel 16

Gemiddelde biomassa $\pm$ standaardfout (g adw/m²) per waargenomen soort in het gebied Middelp.-Zandkreek pl.3 van het Veerse Meer in het Voorjaar 2003, per dieptestratum en over het gehele plot.

Dieptestratum	0 t/m 2 m		2 t/m 6 m		6 t/m 45 m		Totaal	
Oppervlakte (km ²)	1.38		.66		.29		2.33	
	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se
Actiniaria	.014	.0143	.005	.0047	0	0	.010	.0086
Alkmaria romijni	.0003	.00034	*****		0	0	.00020	.000202
Ampharetidae	.0026	.00185	0	0	0	0	.0016	.00110
Aphelochaeta marioni	.0033	.00166	.26	.124	0	0	.08	.035
Arenicola marina	0	0	0	0	.015	.0147	.0018	.00181
Capitella capitata	0	0	0	0	.0020	.00199	.00025	.000245
Cerastoderma edule	0	0	.011	.0113	0	0	.003	.0032
Cerastoderma glaucum	1.0	.80	.013	.0078	0	0	.6	.47
Chaetognatha	*****		0	0	0	0	*****	
Corophium	.07	.067	0	0	0	0	.04	.040
Corophium insidiosum	.0015	.00131	.008	.0084	0	0	.0033	.00250
Corophium volutator	.5	.37	.013	.0130	.48	.256	.35	.222
Crassostrea	5	5.0	2.7	2.67	0	0	4	3.0
Cyathura carinata	.61	.220	.33	.157	.0024	.00237	.45	.138
Decapoda	0	0	.014	.0144	0	0	.004	.0041
Picopomatus enigmaticus	.0015	.00148	0	0	0	0	.0009	.00088
Gammarus salinus	.009	.0088	0	0	0	0	.005	.0052
Heteromastus filiformis	1.2	.38	1.5	.96	.04	.037	1.2	.36
Hydrobia ulvae	.044	.0246	.035	.0244	.003	.0030	.036	.0161
Hydrobia ventrosa	.09	.047	0	0	0	0	.053	.0280
Jaera albifrons	.009	.0075	0	0	0	0	.005	.0044
Melita palmata	.003	.0031	.05	.047	0	0	.015	.0134
Microdeutopus gryllotalpa	.05	.038	.03	.030	0	0	.040	.0241
Mya arenaria	13	7.9	.016	.0147	0	0	8	4.7
Nephtys hombergii	0	0	.23	.235	0	0	.07	.066
Nereis	.67	.137	.30	.070	.24	.063	.51	.084
Nereis (hediste) diversico	8.7	2.94	.30	.203	.4	.36	5.3	1.75
Nereis (neanthes) succinea	.20	.165	1.2	.75	0	0	.46	.234
Oligochaeta	.31	.096	.13	.053	.009	.0059	.22	.059
Phoronidae	0	0	.11	.062	.006	.0064	.033	.0175
Polydora	.0004	.00044	.017	.0171	0	0	.005	.0049
Polydora (polydora) cornut	.13	.035	.12	.058	.029	.0219	.114	.0265
Pygospio elegans	.061	.0252	.016	.0108	0	0	.041	.0153
Rhithropanopeus harrisi	.06	.059	0	0	0	0	.04	.035
Scrobicularia plana	.8	.82	0	0	0	0	.5	.49
Sphaeroma rugicauda	.003	.0032	0	0	0	0	.0019	.00190
Streblospio benedicti	.033	.0142	.63	.179	.08	.048	.21	.052
Totalen	33	8.8	8	3.2	1.3	.49	22	5.3

***** : gem. biomassa < 0.00003 gADW/m²

Tabel 17

Gemiddelde dichtheid $\pm$ standaardfout (ind./m²) per waargenomen soort in het gebied Westelijk deel - plot 1 van het Westerschelde in het Voorjaar 2003, per dieptestratum en over het gehele plot

Dieptestratum	-1 t/m	2 m	2 t/m	5 m	5 t/m	8 m	8 t/m	100 m	Totaal	
Oppervlakte (km2)	21,58		8,89		9,90		56,80		97,16	
	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se
Abra alba	0	0	7	6.7	0	0	0	0	.6	.61
Anatides mucosa	7	6.7	0	0	0	0	0	0	1.5	1.48
Aphelochaeta marioni	900	580	130	85	27	26.7	50	33	240	131
Bathyporeia sarsi	70	67	0	0	0	0	0	0	15	14.8
Capitella capitata	27	26.7	20	20.0	0	0	0	0	8	6.2
Cerastoderma edule	47	28.2	0	0	0	0	0	0	10	6.3
Corophium arenarium	20	20.0	0	0	0	0	0	0	4	4.4
Crangon crangon	100	78	0	0	0	0	7	6.7	26	17.8
Eteone flava	33	14.9	0	0	0	0	0	0	7	3.3
Eurydice pulchra	13	8.9	0	0	0	0	0	0	3.0	1.97
Gastrosaccus spinifer	0	0	0	0	0	0	7	6.7	4	3.9
Harmothoe impar	7	6.7	0	0	0	0	0	0	1.5	1.48
Heteromastus filiformis	1000	310	70	52	13	8.9	27	14.7	240	71
Hydrobia ulvae	120	76	0	0	0	0	0	0	27	16.9
Lanice conchilega	47	26.4	0	0	0	0	0	0	10	5.9
Macoma balthica	160	67	0	0	0	0	0	0	36	14.8
Magelona mirabilis	0	0	20	14.2	0	0	0	0	1.8	1.30
Malacoceros	27	20.4	7	6.7	0	0	0	0	7	4.6
Malacoceros fuliginosus	30	33	0	0	0	0	0	0	7	7.4
Microphthalmus	0	0	0	0	0	0	30	33	19	19.5
Microphthalmus similis	0	0	0	0	0	0	50	47	27	27.3
Mysella bidentata	13	8.9	0	0	0	0	0	0	3.0	1.97
Mysidacea	0	0	0	0	7	6.7	0	0	.7	.68
Nemertea	20	10.2	7	6.7	0	0	13	13.3	13	8.1
Nephtys	0	0	7	6.7	7	6.7	20	10.2	13	6.0
Nephtys caeca	0	0	13	8.9	7	6.7	0	0	1.9	1.06
Nephtys cirrosa	0	0	20	10.2	13	8.9	0	0	3.2	1.30
Nephtys hombergii	13	8.9	13	8.9	7	6.7	7	6.7	9	4.5
Nereis (hediste) diversico	130	56	0	0	0	0	0	0	30	12.5
Oligochaeta	1300	510	40	22.7	0	0	40	33	310	115
Ophelia limacina	0	0	0	0	7	6.7	7	6.7	5	4.0
Paraonis fulgens	0	0	0	0	7	6.7	0	0	.7	.68
Pelecyopoda	20	10.2	0	0	0	0	0	0	4.4	2.26
Platyhelminthes	0	0	0	0	0	0	7	6.7	4	3.9
Polydora	7	6.7	0	0	0	0	0	0	1.5	1.48
Polydora (polydora) cornut	7	6.7	0	0	0	0	50	47	29	27.3
Pygospio elegans	3100	1420	20	14.2	0	0	0	0	700	320
Retusa obtusa	7	6.7	0	0	0	0	0	0	1.5	1.48
Scoloplos (scoloplos) armi	13	8.9	33	14.9	27	10.9	0	0	8.7	2.64
Scrobicularia plana	110	72	0	0	0	0	0	0	25	16.1
Spio martinensis	7	6.7	20	20.0	7	6.7	0	0	4.0	2.45
Spionidae	0	0	7	6.7	0	0	0	0	.6	.61
Spiophanes bombyx	0	0	0	0	0	0	7	6.7	4	3.9
Streblospio benedicti	13	13.3	0	0	0	0	13	13.3	11	8.3
Totaalen	7400	1600	440	184	127	21.0	330	113	1900	360

Tabel 18

Gemiddelde biomassa $\pm$ standaardfout (g adw/m²) per waargenomen soort in het gebied Westelijk deel - plot 1 van het Westerschelde in het Voorjaar 2003, per dieptestratum en over het gehele plot.

Dieptestratum	1 t/m 2 m		2 t/m 5 m		5 t/m 8 m		8 t/m 100 m		Totaal	
Oppervlakte (km ²)	21.58		8.89		9.90		56.80		97.16	
	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se
<i>Abra alba</i>	0	0	*****		0	0	0	0	*****	
<i>Anatides mucosa</i>	.005	.0048	0	0	0	0	0	0	.0011	.00106
<i>Aphelochaeta marioni</i>	.09	.058	.008	.0051	.0022	.00221	.0024	.00135	.023	.0130
<i>Bathyporeia sarsi</i>	.029	.0286	0	0	0	0	0	0	.006	.0064
<i>Capitella capitata</i>	.007	.0072	.0025	.00251	0	0	0	0	.0018	.00162
<i>Cerastoderma edule</i>	3.7	2.44	0	0	0	0	0	0	.8	.54
<i>Corophium arenarium</i>	.008	.0076	0	0	0	0	0	0	.0017	.00169
<i>Crangon crangon</i>	.044	.0297	0	0	0	0	.0019	.00192	.011	.0067
<i>Eteone flava</i>	.017	.0078	0	0	0	0	0	0	.0038	.00174
<i>Eurydice pulchra</i>	.007	.0058	0	0	0	0	0	0	.0016	.00128
<i>Gastrosaccus spinifer</i>	0	0	0	0	0	0	.027	.0267	.016	.0156
<i>Harmothoe impar</i>	.0003	.00031	0	0	0	0	0	0	.00007	.000069
<i>Heteromastus filiformis</i>	2.1	.61	.22	.150	.005	.0033	.035	.0184	.50	.137
<i>Hydrobia ulvae</i>	.038	.0269	0	0	0	0	0	0	.009	.0060
<i>Lanice conchilega</i>	.0029	.00211	0	0	0	0	0	0	.0007	.00047
<i>Macoma balthica</i>	2.7	1.16	0	0	0	0	0	0	.60	.258
<i>Magelona mirabilis</i>	0	0	.04	.031	0	0	0	0	.0038	.00288
<i>Malacoceros</i>	.0018	.00122	*****		0	0	0	0	.00041	.000271
<i>Malacoceros fuliginosus</i>	.007	.0072	0	0	0	0	0	0	.0016	.00161
<i>Microphthalmus</i>	0	0	0	0	0	0	.0006	.00064	.0004	.00037
<i>Microphthalmus similis</i>	0	0	0	0	0	0	.005	.0052	.003	.0030
<i>Mysella bidentata</i>	.008	.0055	0	0	0	0	0	0	.0018	.00123
<i>Mysidacea</i>	0	0	0	0	.022	.0219	0	0	.0022	.00223
<i>Nemertea</i>	.014	.0111	.0012	.00123	0	0	.0009	.00092	.0038	.00252
<i>Nephtys</i>	0	0	.004	.0042	.013	.0134	.020	.0104	.013	.0062
<i>Nephtys caeca</i>	0	0	.08	.057	.020	.0204	0	0	.010	.0056
<i>Nephtys cirrosa</i>	0	0	.24	.211	.29	.232	0	0	.05	.031
<i>Nephtys hombergii</i>	.37	.271	.10	.093	.014	.0136	.10	.098	.15	.084
<i>Nereis (hediste) diversico</i>	1.9	.93	0	0	0	0	0	0	.42	.207
<i>Oligochaeta</i>	.20	.093	.0021	.00157	0	0	.0020	.00196	.046	.0207
<i>Ophelia limacina</i>	0	0	0	0	.11	.107	.28	.278	.17	.163
<i>Paraonis fulgens</i>	0	0	0	0	.0010	.00096	0	0	.00010	.000098
<i>Pelecypoda</i>	.04	.035	0	0	0	0	0	0	.008	.0078
<i>Platyhelminthes</i>	0	0	0	0	0	0	*****		*****	
<i>Polydora</i>	*****		0	0	0	0	0	0	*****	
<i>Polydora (polydora) cornut</i>	.0010	.00102	0	0	0	0	.007	.0067	.004	.0039
<i>Pygospio elegans</i>	.38	.151	.0016	.00154	0	0	0	0	.08	.034
<i>Retusa obtusa</i>	.0008	.00084	0	0	0	0	0	0	.00019	.000187
<i>Scoloplos (scoloplos) armi</i>	.05	.038	.12	.067	.11	.092	0	0	.034	.0140
<i>Scrobicularia plana</i>	2.2	1.43	0	0	0	0	0	0	.5	.32
<i>Spio martinensis</i>	.0023	.00227	.005	.0052	.0004	.00044	0	0	.0010	.00069
<i>Spionidae</i>	0	0	.007	.0070	0	0	0	0	.0006	.00064
<i>Spiofanus bombyx</i>	0	0	0	0	0	0	.009	.0089	.005	.0052
<i>Streblospio benedicti</i>	.0018	.00183	0	0	0	0	.0014	.00139	.0012	.00091
Totalen	14	3.9	.84	.264	.59	.224	.49	.285	3.5	.89

***** ; gem. biomassa < 0.00003 gADW/m²

Tabel 19

Gemiddelde dichtheid $\pm$ standaardfout (ind./m²) per waargenomen soort in het gebied Centraal deel - plot 2 van het Westerschelde in het Voorjaar 2003, per dieptestratum en over het gehele plot

Dieptestratum	-1 t/m	2 m	2 t/m	5 m	5 t/m	8 m	8 t/m	100 m	Totaal	
Oppervlakte (km2)	19.48		7.30		7.53		33.17		67.47	
	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se
Aphelochaeta marioni	20	20.0	100	100	7	6.7	0	0	17	12.3
Aricidea (aricidea) minuta	0	0	0	0	7	6.7	0	0	.7	.74
Bathyporeia pilosa	1600	660	7	6.7	13	13.3	7	6.7	460	191
Capitella capitata	13	13.3	0	0	30	33	0	0	8	5.4
Cerastoderma edule	13	8.9	0	0	0	0	0	0	3.8	2.57
Corophium arenarium	140	74	0	0	0	0	0	0	40	21.4
Crangon crangon	60	39	20	20.0	7	6.7	0	0	20	11.5
Crassostrea	7	6.7	0	0	0	0	0	0	1.9	1.92
Eteone	0	0	0	0	0	0	7	6.7	3	3.3
Eteone flava	7	6.7	0	0	7	6.7	7	6.7	6	3.9
Eurydice pulchra	7	6.7	0	0	7	6.7	0	0	2.7	2.06
Gastrosaccus spinifer	0	0	7	6.7	7	6.7	7	6.7	5	3.4
Haustorius arenarius	0	0	7	6.7	20	20.0	27	14.7	16	7.6
Heteromastus filiformis	600	350	1300	960	180	121	140	111	400	154
Hydrobia ulvae	210	135	0	0	7	6.7	0	0	60	39
Macoma balthica	60	23.2	13	13.3	20	14.2	0	0	21	7.0
Nemertea	0	0	0	0	20	10.2	0	0	2.2	1.14
Nephtys	0	0	7	6.7	0	0	0	0	.7	.72
Nephtys caeca	0	0	0	0	0	0	7	6.7	3	3.3
Nephtys cirrosa	0	0	0	0	13	13.3	0	0	1.5	1.49
Nereis	7	6.7	0	0	0	0	0	0	1.9	1.92
Nereis (hediste) diversico	13	8.9	0	0	0	0	0	0	3.8	2.57
Nereis (neanthes) succinea	13	8.9	0	0	0	0	0	0	3.8	2.57
Oligochaeta	13	8.9	70	67	7	6.7	7	6.7	15	8.4
Paraonis fulgens	27	20.4	20	20.0	0	0	0	0	10	6.3
Pygospio elegans	380	129	13	13.3	7	6.7	0	0	110	37
Scoloplos (scoloplos) armi	7	6.7	0	0	7	6.7	0	0	2.7	2.06
Scrobicularia plana	7	6.7	0	0	0	0	0	0	1.9	1.92
Spio martinensis	0	0	7	6.7	0	0	0	0	.7	.72
Totalen	3200	580	1500	1140	370	158	210	106	1230	216

Tabel 20

Gemiddelde biomassa $\pm$ standaardfout (g adw/m²) per waargenomen soort in het gebied Centraal deel - plot 2 van het Westerschelde in het Voorjaar 2003, per dieptestratum en over het gehele plot.

Dieptestratum	-1 t/m 2 m		2 t/m 5 m		5 t/m 8 m		8 t/m 100 m		Totaal	
Oppervlakte (km ²)	19.48		7.30		7.53		33.17		67.47	
	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se
Aphelochaeta marioni	.0023	.00234	.013	.0127	*****		0	0	.0020	.00153
Aricidea (aricidea) minuta	0	0	0	0	.0019	.00192	0	0	.00021	.000214
Bathyporeia pilosa	.48	.187	.0016	.00160	.004	.0036	.0008	.00080	.14	.054
Capitella capitata	.005	.0053	0	0	.008	.0077	0	0	.0024	.00176
Cerastoderma edule	.030	.0256	0	0	0	0	0	0	.009	.0074
Corophium arenarium	.09	.052	0	0	0	0	0	0	.025	.0151
Crangon crangon	.033	.0175	.023	.0226	.012	.0118	0	0	.013	.0058
Crassostrea	.00004	.000040	0	0	0	0	0	0	*****	
Eteone	0	0	0	0	0	0	.0009	.00090	.0004	.00044
Eteone flava	.007	.0071	0	0	.014	.0145	.011	.0113	.009	.0061
Eurydice pulchra	.0021	.00205	0	0	.0010	.00095	0	0	.0007	.00060
Gastrosaccus spinifer	0	0	.04	.036	.04	.041	.023	.0234	.020	.0130
Hauistorius arenarius	0	0	.009	.0094	.04	.039	.041	.0291	.026	.0150
Heteromastus filiformis	1.4	.85	3.0	2.36	.31	.249	.20	.164	.8	.37
Hydrobia ulvae	.025	.0164	0	0	.0004	.00039	0	0	.007	.0047
Macoma balthica	.9	.41	.25	.253	.23	.155	0	0	.32	.122
Nemertea	0	0	0	0	.015	.0106	0	0	.0017	.00118
Nephtys	0	0	.010	.0104	0	0	0	0	.0011	.00112
Nephtys caeca	0	0	0	0	0	0	.10	.099	.05	.049
Nephtys cirrosa	0	0	0	0	.12	.116	0	0	.013	.0130
Nereis	.0017	.00171	0	0	0	0	0	0	.0005	.00049
Nereis (hediste) diversico	.15	.141	0	0	0	0	0	0	.04	.041
Nereis (neanthes) succinea	.15	.119	0	0	0	0	0	0	.04	.034
Oligochaeta	*****		.0028	.00276	.00027	.000270	*****		.0003	.00030
Paraonis fulgens	.006	.0042	.0019	.00192	0	0	0	0	.0019	.00124
Pygospio elegans	.066	.0231	.0009	.00088	*****		0	0	.019	.0067
Scoloplos (scoloplos) armi	.018	.0180	0	0	.005	.0050	0	0	.006	.0052
Scrobicularia plana	.0010	.00098	0	0	0	0	0	0	.00028	.000283
Spio martinensis	0	0	.0007	.00073	0	0	0	0	.00008	.000079
Totaal	3.3	.89	3.3	2.39	.8	.38	.37	.181	1.6	.38

***** : gem. biomassa < 0.00003 gADW/m²

Tabel 21

Gemiddelde dichtheid $\pm$ standaardfout (ind./m²) per waargenomen soort in het gebied Oostelijk deel - plot 3 van het Westerschelde in het Voorjaar 2003, per dieptestratum en over het gehele plot

Dieptestratum	-1 t/m 2 m		2 t/m 5 m		5 t/m 8 m		8 t/m 100 m		Totaal	
Oppervlakte (km ²)	19,76		6,08		7,53		17,39		50,77	
	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se
Aphelocheata marioni	0	0	7	6.7	0	0	0	0	.8	.80
Arenicola marina	0	0	0	0	0	0	7	6.7	2.3	2.28
Bathyporeia	0	0	7	6.7	0	0	7	6.7	3.1	2.42
Bathyporeia pilosa	210	141	33	14.9	270	139	180	72	190	64
Corophium insidiosum	0	0	27	26.7	0	0	0	0	3	3.2
Corophium lacustre	0	0	50	47	0	0	0	0	6	5.6
Corophium volutator	70	34	0	0	0	0	0	0	29	13.1
Crangon crangon	80	59	0	0	0	0	13	8.9	36	23.3
Crassostrea	0	0	7	6.7	0	0	0	0	.8	.80
Cyathura carinata	120	82	0	0	7	6.7	27	14.7	60	32
Eteone	0	0	7	6.7	0	0	0	0	.8	.80
Eurydice pulchra	0	0	13	13.3	0	0	20	14.2	8	5.1
Gastrosaccus spinifer	13	13.3	0	0	13	13.3	7	6.7	9	6.0
Haustorius arenarius	7	6.7	20	20.0	7	6.7	7	6.7	8	4.3
Heteromastus filiformis	390	169	500	370	40	33	270	142	310	93
Hydrobia ulvae	70	34	7	6.7	0	0	0	0	27	13.4
Macoma balthica	33	14.9	7	6.7	13	13.3	7	6.7	18	6.6
Malacoceros	0	0	27	26.7	0	0	0	0	3	3.2
Malacoceros tetracerus	0	0	70	73	0	0	0	0	9	8.8
Melita	0	0	20	20.0	0	0	0	0	2.4	2.40
Mesopodopsis slabberi	0	0	0	0	0	0	13	8.9	5	3.0
Nemertea	0	0	0	0	7	6.7	0	0	1.0	.99
Nereis	50	33	7	6.7	0	0	7	6.7	21	13.1
Nereis (hediste) diversico	70	33	0	0	0	0	0	0	26	12.8
Nereis (neanthes) succinea	7	6.7	0	0	0	0	50	46	21	16.1
Oligochaeta	7	6.7	0	0	33	26.8	0	0	8	4.7
Pelecypoda	7	6.7	0	0	0	0	0	0	2.6	2.59
Polydora	7	6.7	70	73	0	0	0	0	11	9.2
Polydora (polydora) ciliat	0	0	7	6.7	0	0	0	0	.8	.80
Polydora (polydora) cornut	20	20.0	27	26.7	0	0	53	27.8	29	12.7
Pygospio elegans	400	350	290	213	0	0	90	56	230	140
Scolecopsis	30	33	0	0	0	0	0	0	13	13.0
Scolecopsis (scolecopsis) sq	0	0	0	0	150	105	13	8.9	27	15.9
Streblospio benedicti	0	0	0	0	20	20.0	0	0	3.0	2.97
Totalen	1600	640	1200	510	570	188	780	236	1120	271

Tabel 22

Gemiddelde biomassa $\pm$ standaardfout (g adw/m²) per waargenomen soort in het gebied Oostelijk deel - plot 3 van het Westerschelde in het Voorjaar 2003, per dieptestratum en over het gehele plot.

Dieptestratum	-1 t/m 2 m		2 t/m 5 m		5 t/m 8 m		8 t/m 100 m		Totaal	
Oppervlakte (km ²)	19.76		6.08		7.53		17.39		50.77	
	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se
Aphelochaeta marioni	0	0	.00013	.000130	0	0	0	0	*****	
Arenicola marina	0	0	0	0	0	0	.24	.240	.08	.082
Bathyporeia	0	0	.0028	.00280	0	0	.0010	.00104	.0007	.00049
Bathyporeia pilosa	.05	.031	.0051	.00270	.06	.034	.046	.0197	.044	.0147
Corophium insidiosum	0	0	.0026	.00264	0	0	0	0	.0003	.00032
Corophium lacustre	0	0	.008	.0075	0	0	0	0	.0009	.00090
Corophium volutator	.030	.0156	0	0	0	0	0	0	.012	.0061
Crangon crangon	.028	.0203	0	0	0	0	.006	.0039	.013	.0080
Crassostrea	0	0	.4	.38	0	0	0	0	.05	.045
Cyathura carinata	.11	.071	0	0	.0005	.00055	.0032	.00163	.043	.0278
Eteone	0	0	*****		0	0	0	0	*****	
Eurydice pulchra	0	0	.015	.0148	0	0	.024	.0161	.010	.0058
Gastrosaccus spinifer	.05	.054	0	0	.08	.079	.05	.048	.049	.0292
Hastorius arenarius	.014	.0138	.024	.0242	.013	.0130	.007	.0066	.012	.0068
Heteromastus filiformis	.69	.248	.5	.38	.022	.0193	.20	.122	.40	.115
Hydrobia ulvae	.007	.0036	.0007	.00073	0	0	0	0	.0029	.00140
Macoma balthica	.8	.42	.20	.195	.4	.44	.04	.038	.41	.179
Malacoceros	0	0	.04	.038	0	0	0	0	.005	.0046
Malacoceros tetracerus	0	0	.009	.0093	0	0	0	0	.0011	.00111
Melita	0	0	.003	.0034	0	0	0	0	.0004	.00040
Mesopodopsis slabberi	0	0	0	0	0	0	.013	.0088	.005	.0030
Nemertea	0	0	0	0	.0003	.00031	0	0	.00005	.000046
Nereis	.033	.0269	.0013	.00129	0	0	.024	.0241	.021	.0133
Nereis (hediste) diversico	.55	.282	0	0	0	0	0	0	.21	.110
Nereis (neanthes) succinea	.10	.104	0	0	0	0	.15	.109	.09	.055
Oligochaeta	*****		0	0	.0005	.00053	0	0	.00008	.000079
Pelecypoda	.3	.30	0	0	0	0	0	0	.12	.118
Polydora	.0008	.00080	.007	.0075	0	0	0	0	.0012	.00095
Polydora (polydora) ciliat	0	0	*****		0	0	0	0	*****	
Polydora (polydora) cornut	.003	.0030	.008	.0083	0	0	.008	.0040	.0049	.00206
Pygospio elegans	.030	.0263	.0042	.00282	0	0	.0018	.00101	.013	.0103
Scolecopsis	.005	.0054	0	0	0	0	0	0	.0021	.00211
Scolecopsis (scolecopsis) sq	0	0	0	0	.034	.0254	.0005	.00034	.005	.0038
Streblospio benedicti	0	0	0	0	.0023	.00234	0	0	.0003	.00035
Totale	2.8	1.15	1.2	.54	.7	.46	.8	.34	1.6	.47

***** : gem. biomassa < 0.00003 gADW/m²

Tabel 23

Overzicht veranderde soortnamen

soortnaam	synoniem
Abludomelita obtusata (?)	Melita obtusata (Montagu, 1813)
Aphelochaeta marioni (Saint-Joseph, 1894)	Tharyx marioni (Saint-Joseph, 1894)
Aricidea (Aricidea) minuta (Southward, 1956)	Aricidea minuta (Southward, 1956)
Cerastoderma glaucum (Bruguière, 1789)	Cerastoderma lamarcki (Poiret)
Ensis arcuatus var. directus (?)	Ensis directus (Conrad, 1843)
Exogone (Exogone) naidina (Oersted, 1845)	Exogone naidina (Oersted, 1845)
Fabulina fabula (Gmelin, 1791)	Tellina fabula (Gmelin)
Ficopomatus enigmaticus (Fauvel, 1923)	Mercierella enigmatica (Fauvel, 1923)
Hinia reticulata (Linnaeus, 1758)	Nassarius reticulatus (Linnaeus, 1758)
Lepidochitona cinereus (Linnaeus, 1767)	Lepidochitona cinerea (Linnaeus, 1767)
Magelona mirabilis (Johnston, 1865)	Magelona papillicornis (F. Müller, 1858)
Malmgreniella lunulata (Delle Chiaje, 1841)	Harmothoe lunulata (Delle Chiaje, 1841)
Nereis (Eunereis) longissima (Johnston, 1840)	Nereis longissima (Johnston, 1840)
Nereis (Hediste) diversicolor (O.F. Müller, 1776)	Nereis diversicolor (O.F. Müller, 1776)
Nereis (Neanthes) succinea (Frey & Leuckart, 1847)	Nereis succinea (Frey & Leuckart, 1847)
Nereis (Neanthes) virens (Sars, 1835)	Nereis virens (Sars, 1835)
Notomastus (Notomastus) latericeus (Sars, 1851)	Notomastus latericeus (Sars, 1851)
Pectinaria (Lagis) koreni (Malmgren, 1865)	Pectinaria koreni (Malmgren, 1865)
PELECYPODA (Goldfuss, 1920)	BIVALVIA (?)
PLATYHELMINTHES (?)	PLATHYHELMINTHES (?)
Polydora (Boccardiella) ligerica (Ferronière, 1898)	Boccardiella ligerica (Ferronière, 1898)
Polydora (polydora) caeca (Oersted, 1843)	Polydora caeca (Oersted, 1843)
Polydora (Polydora) ciliata (Johnston, 1838)	Polydora ciliata (Johnston, 1838)
Polydora (polydora) cornuta (Bosc, 1802)	Polydora ligni (Webster, 1879)
Polydora (polydora) quadrilobata (Jacobi, 1883)	Polydora quadrilobata (Jacobi, 1883)
Polydora (Pseudopolydora) pulchra (Carazzi, 1895)	Pseudopolydora pulchra (Carazzi, 1895)
Pontocrates longimanus (?)	Periculodes longimanus (Bate & Westwood, 1868)
Retusa obtusa (Montagu, 1803)	Retusa alba (Kanmacher, 1798)
Scolecopsis (Scolecopsis) squamata (O.F. Müller, 1806)	Scolecopsis squamata (O.F. Müller, 1789)
Scolecopsis (Scolecopsis) bonnieri (Mesnil, 1896)	Scolecopsis bonnieri (Mesnil, 1896)
Scoloplos (scoloplos) armiger (O.F. Müller, 1776)	Scoloplos armiger (O.F. Müller, 1776)
Streblospio benedicti (Webster, 1879)	Streblospio shrubsolei (Buchanan, 1890)
Tellinomya ferruginosa (Montagu)	Montacuta ferruginosa (Montagu)
TEREBELLIDA (?)	TEREBELLOMORPHA (?)
Venerupis senegalensis (Gmelin)	Venerupis pullastra (Montagu)

(?), auteur onbekend of niet in BIS opgenomen

Tabel 24 (erratum)

Gemiddelde dichtheid $\pm$ standaardfout (ind./m²) per waargenomen soort in het gebied Westelijk deel - plot 1 van het Westerschelde in het Najaar 2002, per dieptestratum en over het gehele plot

Dieptestratum	-1 t/m 2 m		2 t/m 5 m		5 t/m 8 m		8 t/m 100 m		Totaal	
Oppervlakte (km ²)	21.58		9.48		9.65		56.77		97.46	
	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se	gem	se
<i>Abra alba</i>	0	0	1.6	1.60	0	0	0	0	.16	.156
<i>Anaitides mucosa</i>	7	6.7	0	0	1.6	1.60	0	0	1.6	1.48
<i>Aphelochaeta marioni</i>	700	520	22	20.7	14	14.4	3.2	2.14	150	115
<i>Arenicola marina</i>	7	6.7	0	0	0	0	0	0	1.5	1.48
<i>Bathyporeia</i>	0	0	5	4.8	0	0	0	0	.5	.47
<i>Bathyporeia pelagica</i>	0	0	1.6	1.60	0	0	0	0	.16	.156
<i>Bathyporeia pilosa</i>	800	770	0	0	0	0	0	0	190	170
<i>Capitella capitata</i>	0	0	1.6	1.60	0	0	0	0	.16	.156
<i>Cerastoderma edule</i>	27	20.4	1.6	1.60	0	0	0	0	6	4.5
<i>Corophium</i>	30	33	0	0	0	0	0	0	7	7.4
<i>Corophium volutator</i>	7	6.7	0	0	0	0	0	0	1.5	1.48
<i>Crangon crangon</i>	7	6.7	0	0	0	0	0	0	1.5	1.48
<i>Decapoda</i>	0	0	1.6	1.60	1.6	1.60	0	0	.31	.222
<i>Eteone</i>	7	6.7	0	0	0	0	0	0	1.5	1.48
<i>Eteone flava</i>	33	17.9	0	0	1.6	1.60	0	0	8	4.0
<i>Fabulina fabula</i>	7	6.7	0	0	0	0	0	0	1.5	1.48
<i>Gammarus salinus</i>	0	0	0	0	1.6	1.60	0	0	.16	.159
<i>Gastrosaccus spinifer</i>	0	0	4.8	2.45	18	15.9	0	0	2.2	1.59
<i>Heteromastus filiformis</i>	130	77	27	23.9	10	4.3	14	6.1	40	17.5
<i>Hydrobia ulvae</i>	90	73	0	0	0	0	0	0	19	16.2
<i>Macoma balthica</i>	110	60	0	0	1.6	1.60	0	0	25	13.2
<i>Magelona mirabilis</i>	0	0	5	3.4	1.6	1.60	0	0	.6	.37
<i>Microphthalmus similis</i>	0	0	0	0	24	24.0	3.2	2.14	4.2	2.69
<i>Nephtys</i>	13	8.9	6	3.5	0	0	6	3.5	7.3	2.87
<i>Nephtys cirrosa</i>	7	6.7	3.2	2.14	1.6	1.60	5	3.4	4.7	2.49
<i>Nephtys hombergii</i>	0	0	0	0	6	3.5	6.4	2.62	4.4	1.56
<i>Nereis (hediste) diversico</i>	7	6.7	0	0	0	0	0	0	1.5	1.48
<i>Oligochaeta</i>	20	20.0	5	4.8	5	3.4	0	0	5	4.5
<i>Ophelia limacina</i>	0	0	0	0	0	0	1.6	1.60	.9	.93
<i>Paraonis fulgens</i>	0	0	1.6	1.60	0	0	0	0	.16	.156
<i>Polydora (polydora) cornut</i>	7	6.7	1.6	1.60	0	0	0	0	1.6	1.48
<i>Pontocrates altamarinus</i>	0	0	1.6	1.60	0	0	1.6	1.60	1.1	.95
<i>Pygospio elegans</i>	300	220	10	8.0	0	0	0	0	70	49
<i>Scoloplos (scoloplos) armi</i>	90	63	4.8	2.45	4.8	2.45	14	5.0	29	14.2
<i>Spio martinensis</i>	50	40	1.6	1.60	0	0	10	3.5	18	9.0
<i>Spiophanes bombyx</i>	7	6.7	0	0	0	0	1.6	1.60	2.4	1.75
<i>Spisula subtruncata</i>	0	0	0	0	0	0	1.6	1.60	.9	.93
<i>Treblospio benedicti</i>	0	0	21	19.1	0	0	0	0	2.0	1.86
<i>Tanaidacea</i>	7	6.7	0	0	0	0	0	0	1.5	1.48
Totaal	2500	920	130	79	93	29.1	69	9.0	610	204

Tabel 25 (erratum)

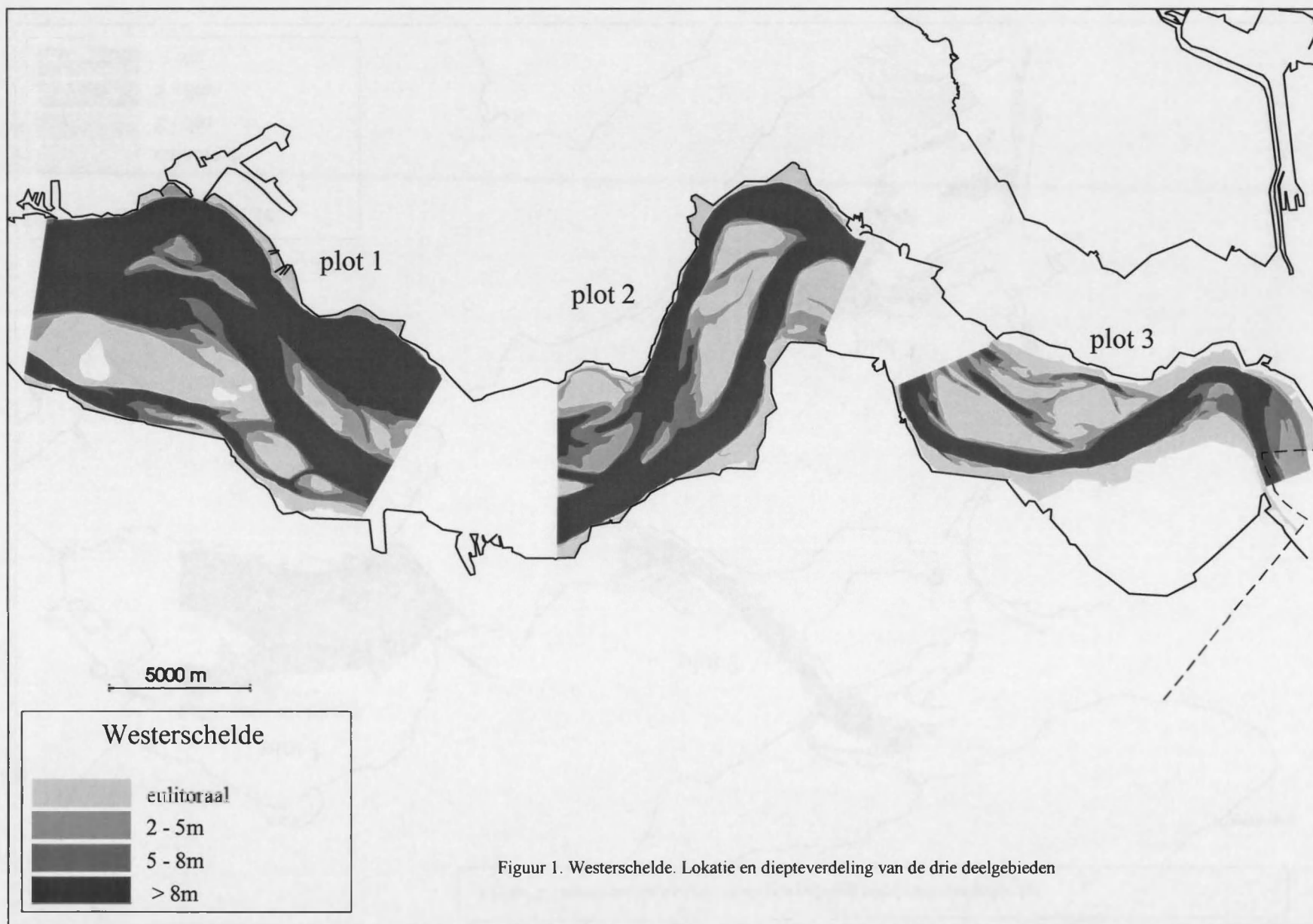
Gemiddelde biomassa $\pm$ standaardfout (g adw/m²) per waargenomen soort in het gebied Westelijk deel - plot 1 van het Westerschelde in het Najaar 2002, per dieptestratum en over het gehele plot.

Dieptestratum	-1 t/m 2 m	2 t/m 5 m	5 t/m 8 m	8 t/m 100 m	Totaal
Oppervlakte (km ²)	21.58	9.48	9.65	56.77	97.46
	gem se	gem se	gem se	gem se	gem se
<i>Abra alba</i>	0 0	.04 .043	0 0	0 0	.004 .0042
<i>Anaitides mucosa</i>	.010 .0100	0 0	.0027 .00270	0 0	.0025 .00222
<i>Aphelochaeta marioni</i>	.04 .036	.0004 .00035	.0004 .00036	.00004 .000031	.010 .0079
<i>Arenicola marina</i>	.018 .0180	0 0	0 0	0 0	.004 .0040
<i>Bathyporeia</i>	0 0	.0006 .00060	0 0	0 0	.00006 .000058
<i>Bathyporeia pelagica</i>	0 0	.00019 .000190	0 0	0 0	*****
<i>Bathyporeia pilosa</i>	.09 .086	0 0	0 0	0 0	.021 .0191
<i>Capitella capitata</i>	0 0	*****	0 0	0 0	*****
<i>Cerastoderma edule</i>	1.0 1.04	*****	0 0	0 0	.23 .231
<i>Corophium</i>	.0015 .00152	0 0	0 0	0 0	.0003 .00034
<i>Corophium volutator</i>	.0017 .00168	0 0	0 0	0 0	.0004 .00037
<i>Crangon crangon</i>	.015 .0152	0 0	0 0	0 0	.003 .0034
<i>Decapoda</i>	0 0	.0005 .00046	.00006 .000060	0 0	.00005 .000045
<i>Eteone</i>	.0018 .00179	0 0	0 0	0 0	.0004 .00040
<i>Eteone flava</i>	.020 .0109	0 0	.00006 .000060	0 0	.0044 .00240
<i>Fabulina fabula</i>	.05 .046	0 0	0 0	0 0	.010 .0102
<i>Gammarus salinus</i>	0 0	0 0	.003 .0031	0 0	.0003 .00031
<i>Gastrosaccus spinifer</i>	0 0	.009 .0060	.014 .0127	0 0	.0023 .00139
<i>Heteromastus filiformis</i>	.20 .142	.013 .0086	.014 .0086	.022 .0135	.06 .032
<i>Hydrobia ulvae</i>	.010 .0069	0 0	0 0	0 0	.0021 .00153
<i>Macoma balthica</i>	.8 .61	0 0	.018 .0178	0 0	.18 .136
<i>Magelona mirabilis</i>	0 0	.011 .0083	.0024 .00235	0 0	.0013 .00084
<i>Microphthalmus similis</i>	0 0	0 0	.00015 .000150	.00008 .000055	.00006 .000036
<i>Nephtys</i>	.05 .042	.0026 .00130	0 0	.006 .0039	.015 .0096
<i>Nephtys cirrosa</i>	.009 .0086	.015 .0107	.05 .048	.04 .040	.032 .0240
<i>Nephtys hombergii</i>	0 0	0 0	.010 .0066	.14 .110	.09 .064
<i>Nereis (hediste) diversico</i>	.13 .127	0 0	0 0	0 0	.028 .0281
<i>Oligochaeta</i>	*****	.00009 .000090	*****	0 0	*****
<i>Ophelia limacina</i>	0 0	0 0	0 0	*****	*****
<i>Paraonis fulgens</i>	0 0	.0007 .00072	0 0	0 0	.00007 .000070
<i>Polydora (polydora) cornut</i>	.0010 .00095	.0006 .00063	0 0	0 0	.00027 .000219
<i>Pontocrates altamarinus</i>	0 0	.00021 .000210	0 0	.00019 .000190	.00013 .000113
<i>Pygospio elegans</i>	.035 .0247	.0006 .00058	0 0	0 0	.008 .0055
<i>Scoloplos (scoloplos) armi</i>	.09 .062	.038 .0291	.032 .0253	.023 .0121	.040 .0159
<i>Spio martinensis</i>	.0021 .00212	.00009 .000090	0 0	.0007 .00053	.0009 .00056
<i>Spiophanes bombyx</i>	.00022 .000220	0 0	0 0	.0004 .00040	.00028 .000238
<i>Spisula subtruncata</i>	0 0	0 0	0 0	.005 .0052	.003 .0030
<i>Streblospio benedicti</i>	0 0	.0013 .00128	0 0	0 0	.00013 .000124
<i>Tanaidacea</i>	*****	0 0	0 0	0 0	*****
Totale	2.6 1.21	.14 .052	.14 .075	.24 .106	.75 .275

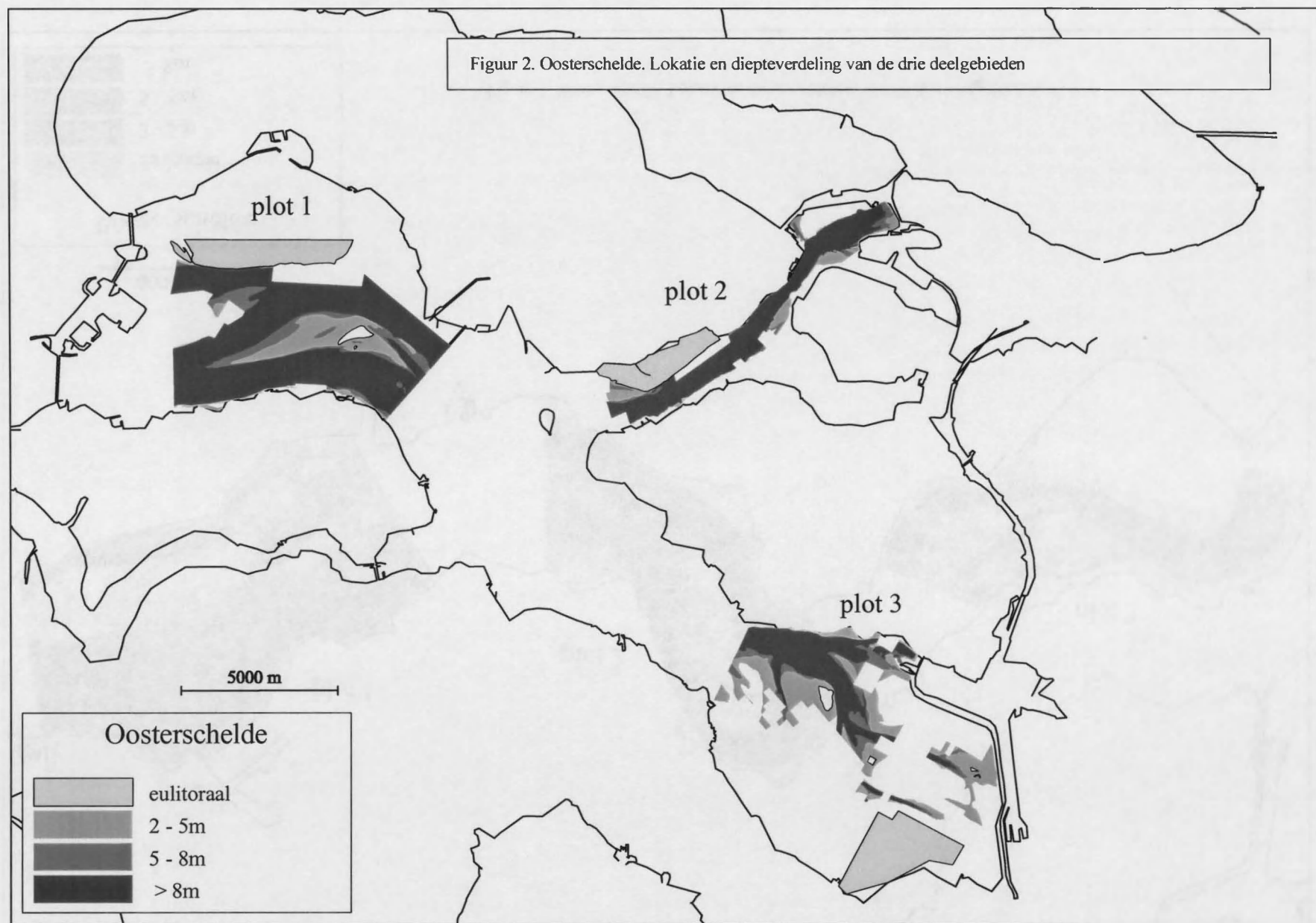
***** : gem. biomassa < 0.00003 gADW/m²

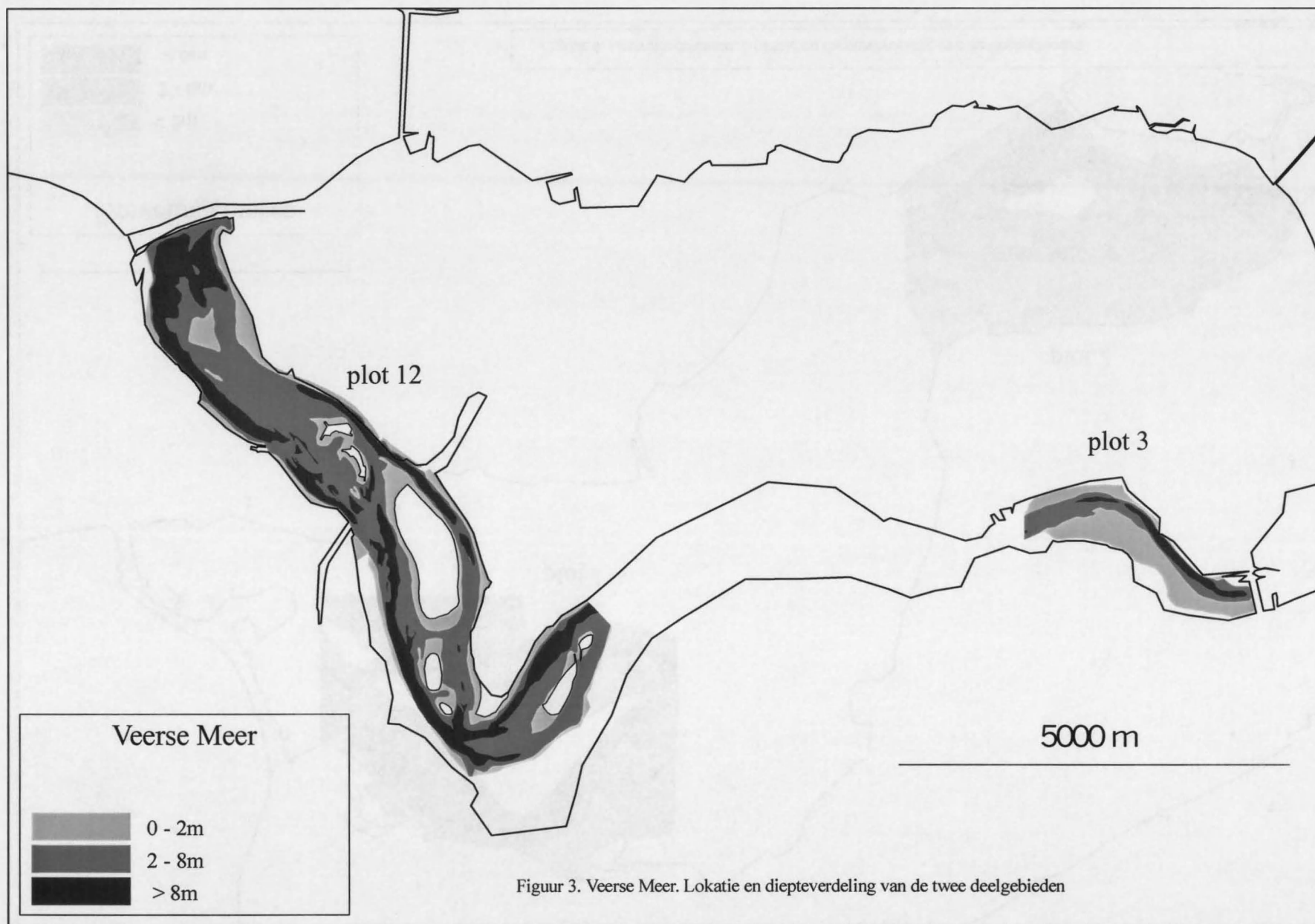
Lijst van figuren

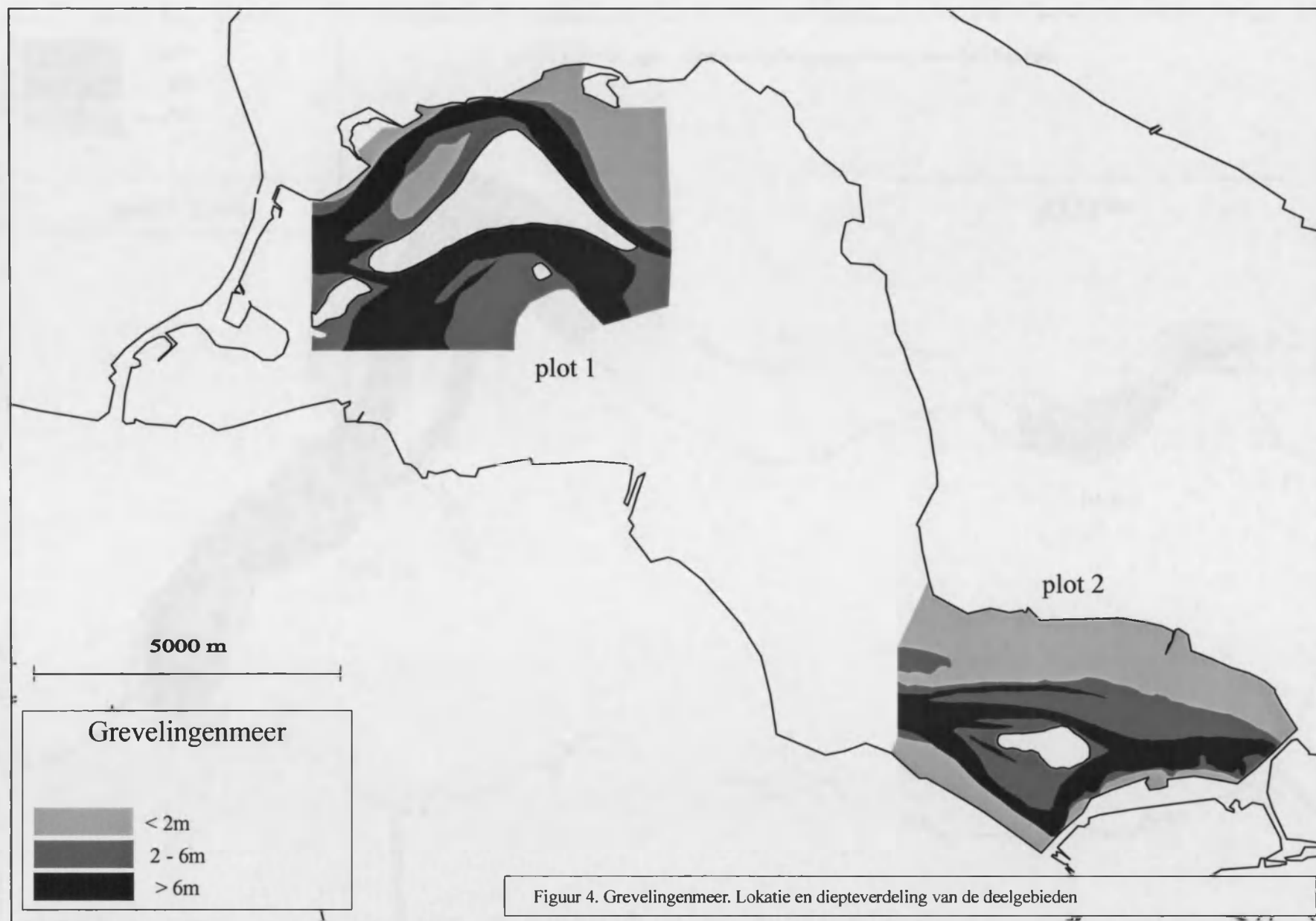
Figuur 1	Westerschelde. Lokatie en diepteverdeling van de drie deelgebieden.
Figuur 2	Oosterschelde. Lokatie en diepteverdeling van de drie deelgebieden.
Figuur 3	Veerse Meer. Lokatie en diepteverdeling van de twee deelgebieden.
Figuur 4	Grevelingenmeer. Lokatie en diepteverdeling van de twee deelgebieden.
Figuur 5	Grevelingenmeer. Sedimentsamenstelling volgens veldtypering, voorjaar 2003.
Figuur 6	Oosterschelde. Sedimentsamenstelling volgens veldtypering, voorjaar 2003.
Figuur 7	Veerse Meer. Sedimentsamenstelling volgens veldtypering, voorjaar 2003.
Figuur 8	Westerschelde. Sedimentsamenstelling volgens veldtypering, voorjaar 2003.
Figuur 9	Grevelingenmeer. Mediane korrelgroottes, voorjaar 2003.
Figuur 10	Oosterschelde. Mediane korrelgroottes, voorjaar 2003.
Figuur 11	Veerse Meer. Mediane korrelgroottes, voorjaar 2003.
Figuur 12	Westerschelde. Mediane korrelgroottes, voorjaar 2003.

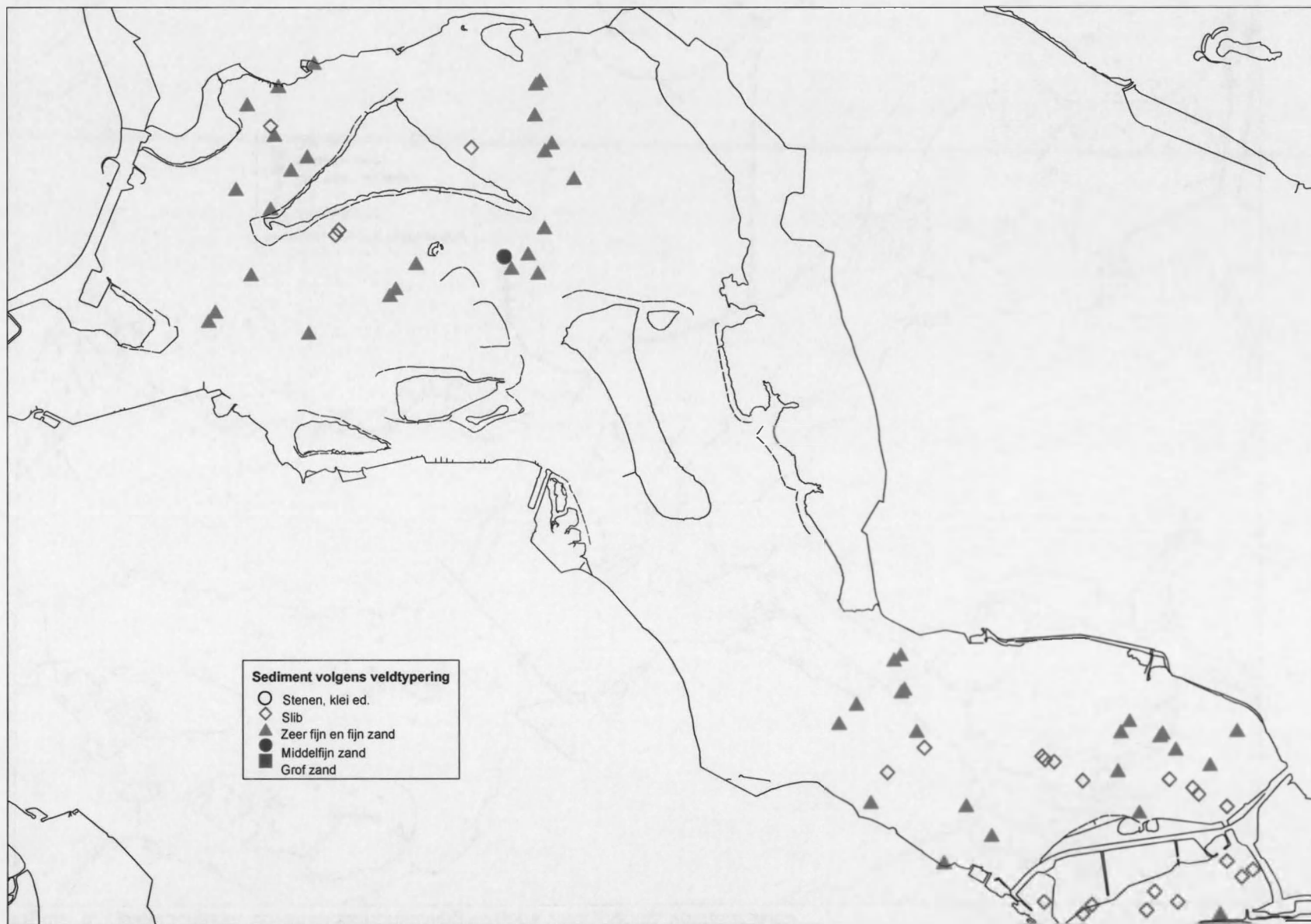
Figuur 1. Westerschelde. Lokatie en diepteverdeling van de drie deelgebieden

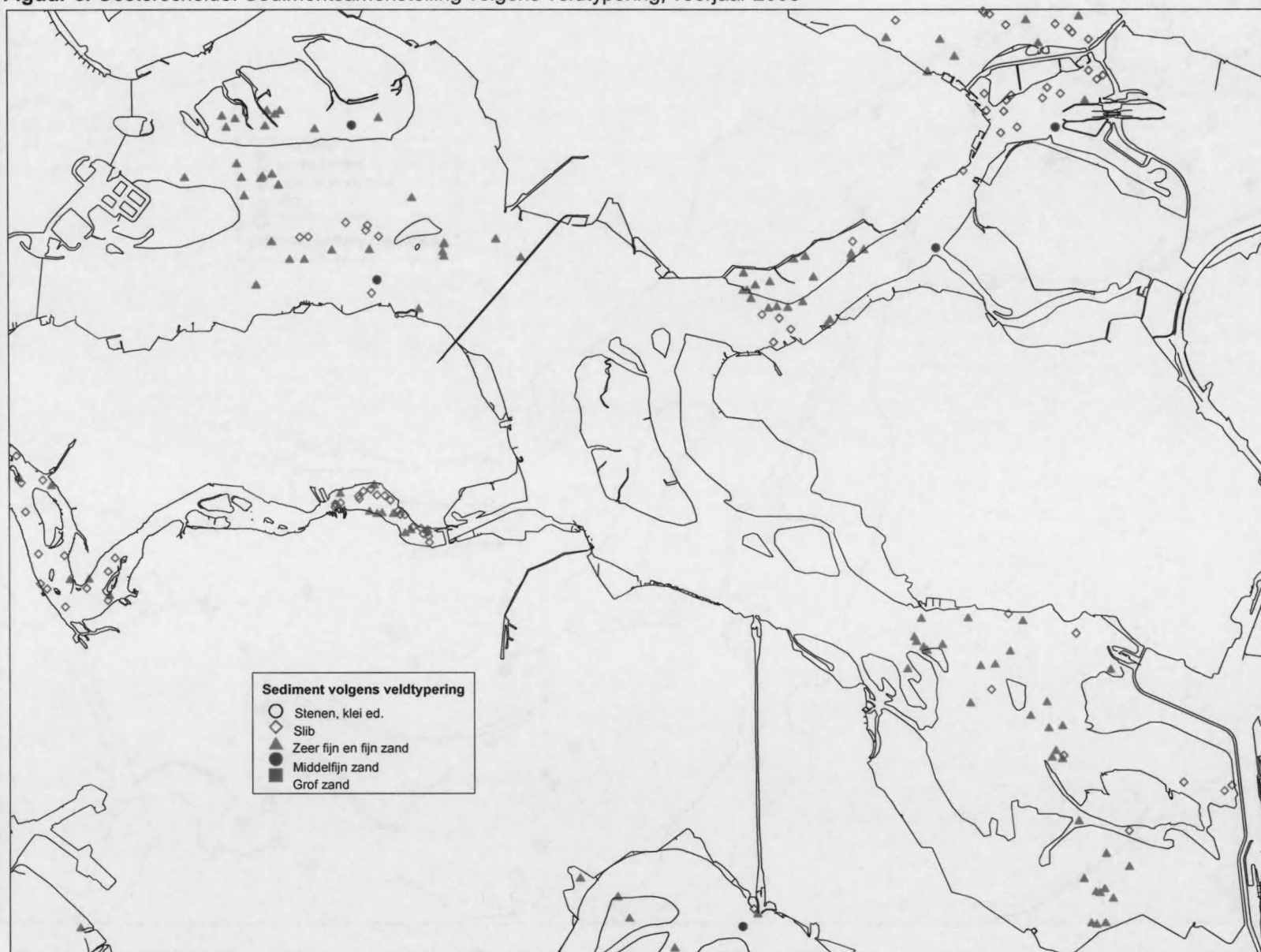

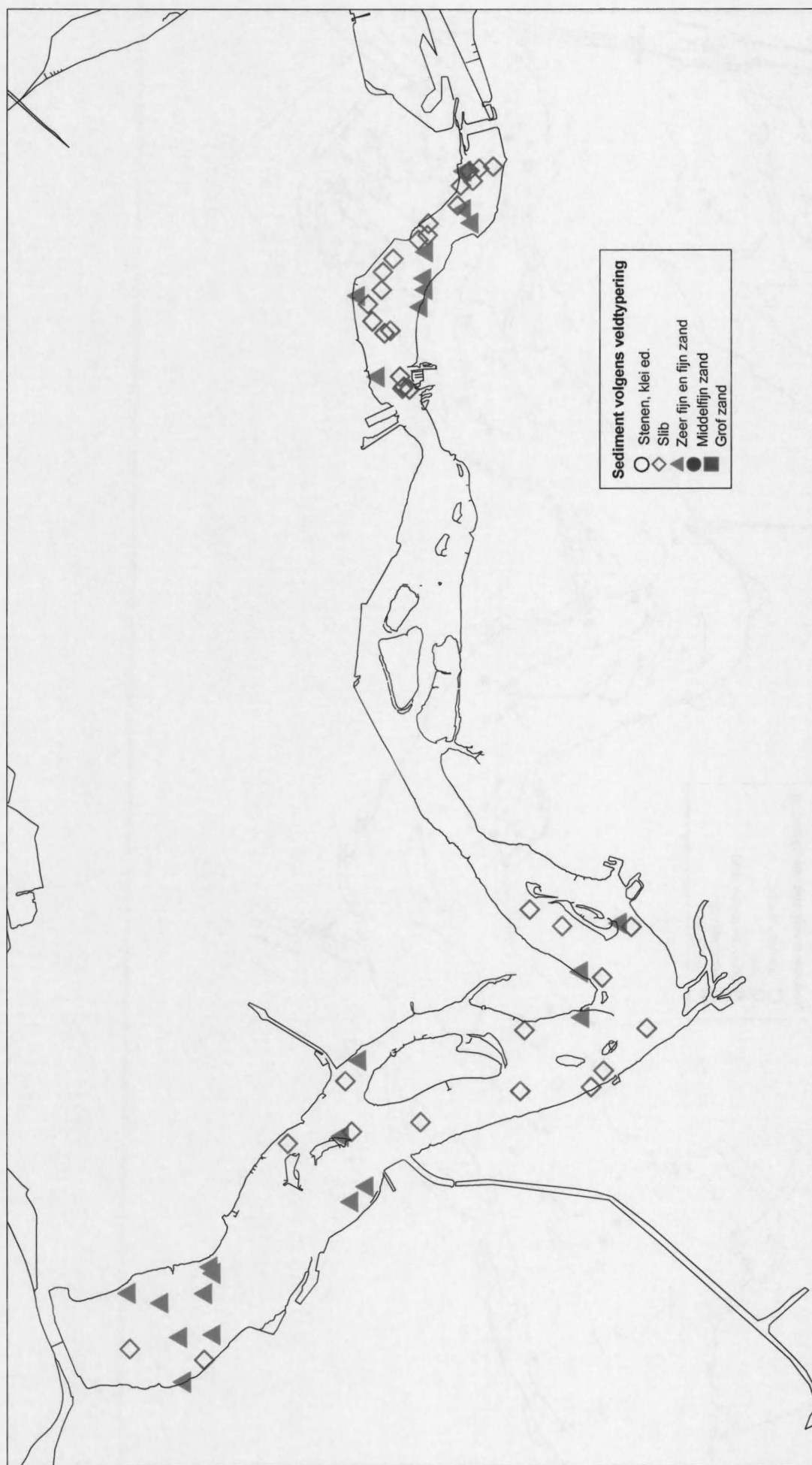
Figuur 5. Grevelingenmeer. Sedimentsamenstelling volgens veldtypering, voorjaar 2003

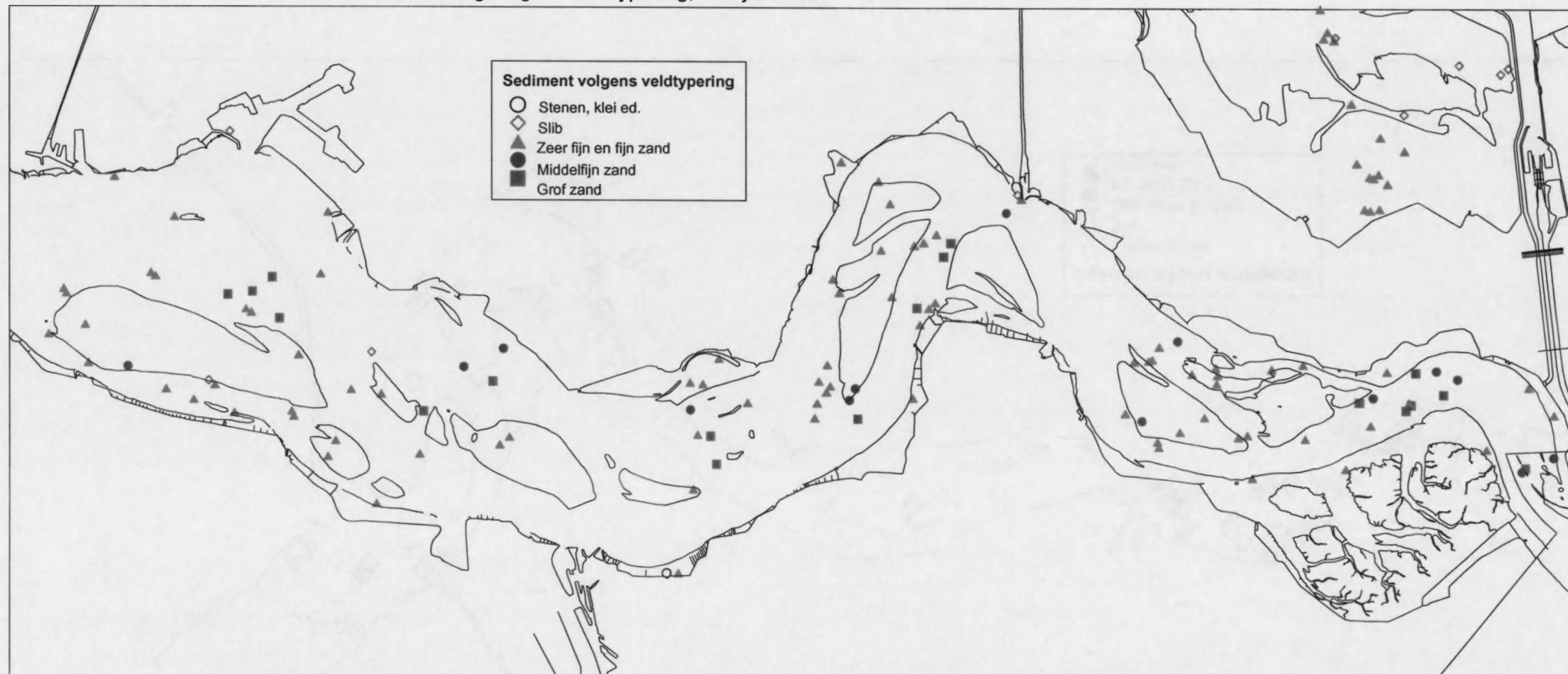
Figuur 6. Oosterschelde. Sedimentsamenstelling volgens veldtypering, voorjaar 2003

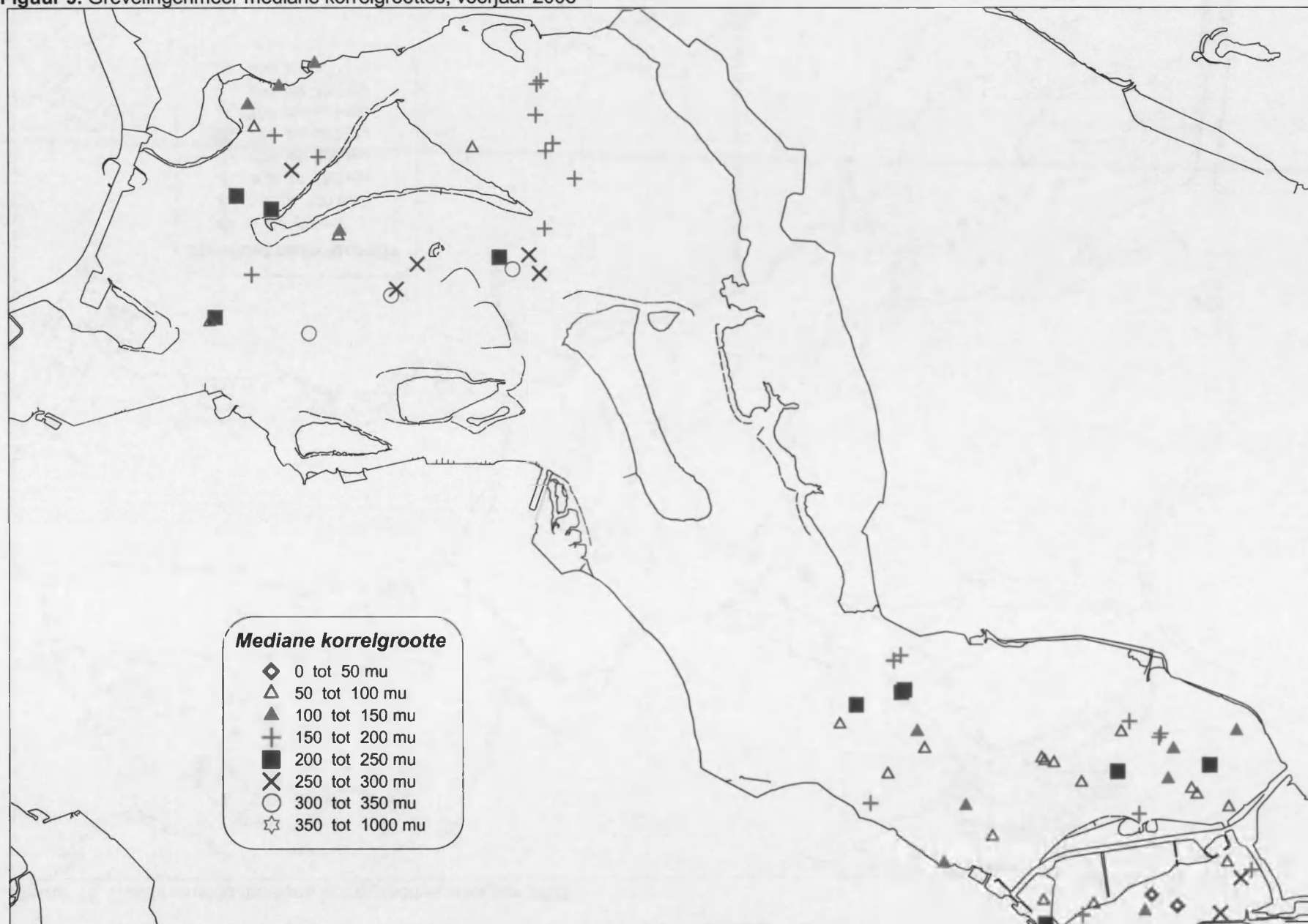
Figuur 7. Veerse Meer. Sedimentsamenstelling volgens veldtypering, voorjaar 2003

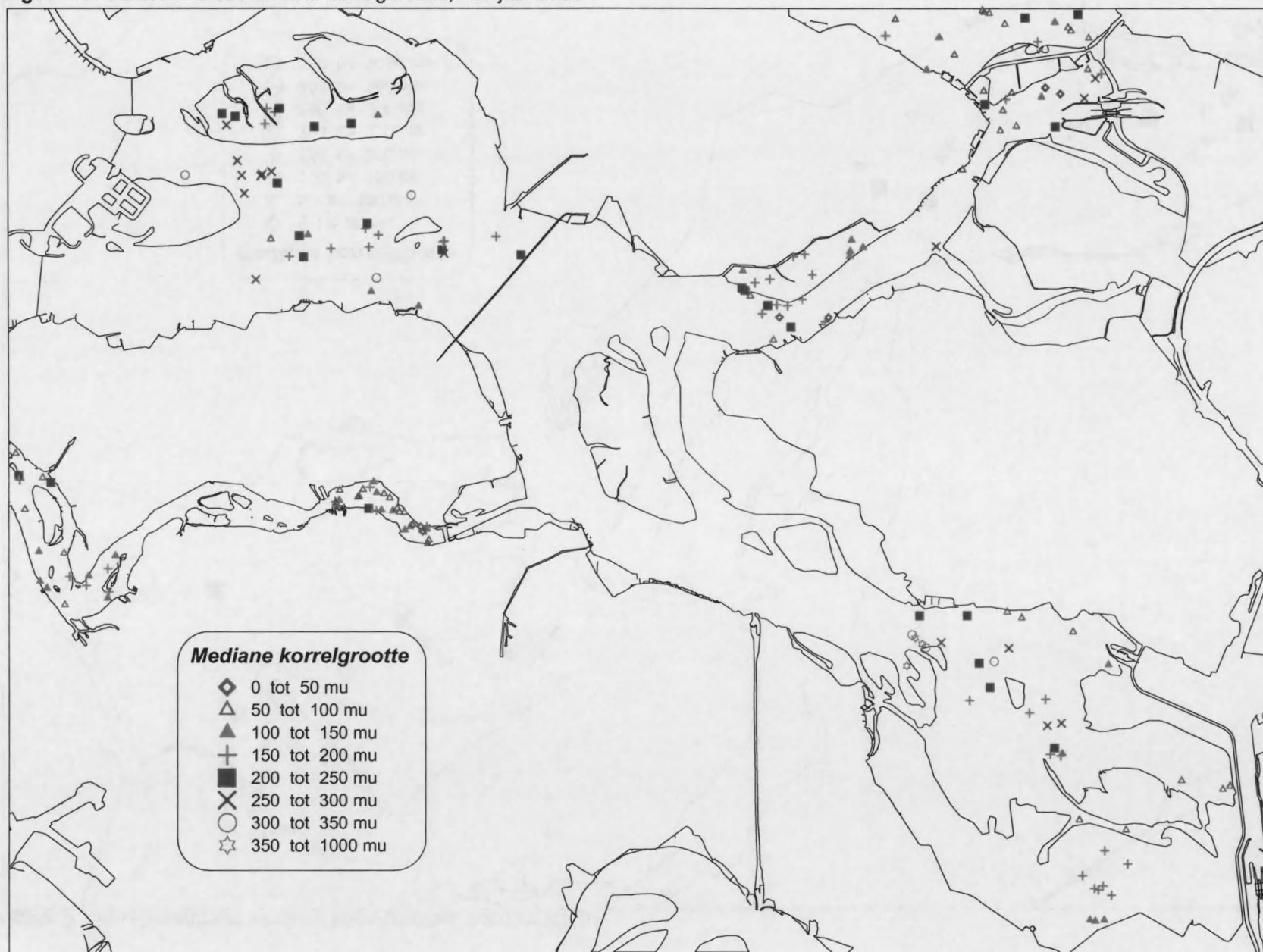
Figuur 8. Westerschelde. Sedimentsamenstelling volgens veldtypering, voorjaar 2003

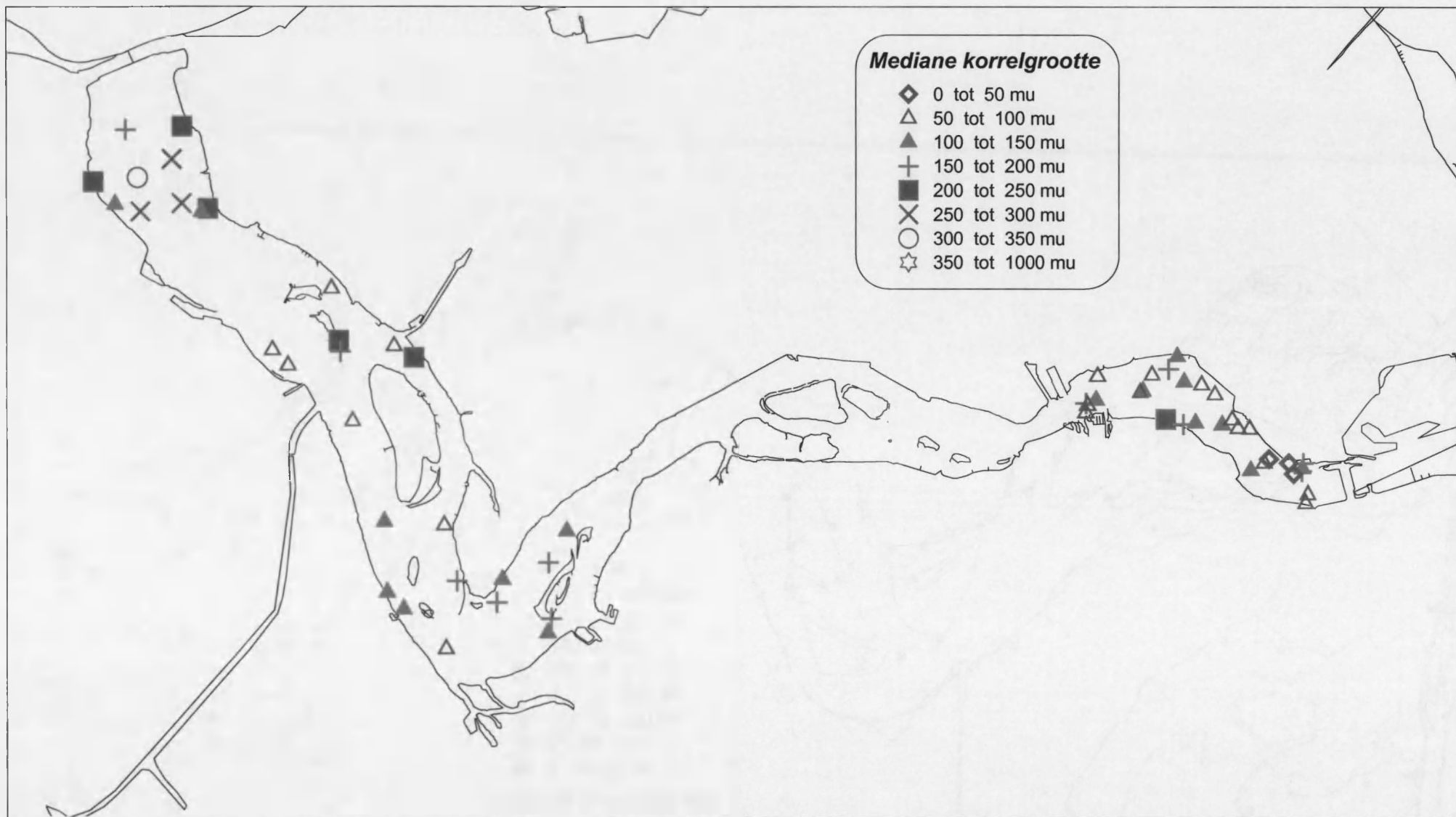
Figuur 9. Grevelingenmeer mediane korrelgroottes, voorjaar 2003

Figuur 10. Oosterschelde mediane korrelgroottes, voorjaar 2003

Figuur 11. Veerse meer mediane korrelgroottes, voorjaar 2003

Figuur 12. Westerschelde mediane korrelgroottes, voorjaar 2003

